Erdal
Bahçivan

'Finansal kırılganlık yüksek'

İSTANBUL Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, araştırmaya ilişkin değerlendirmesinde, "Bir önceki yıl finansal giderleri yüzde 73 artan **İkinci 500** Büyük şirketin, 2014 yılında bu kayıplarını önemli ölçüde telafi ettikleri anlaşılıyor. Şirketlerin finansman giderlerini yüzde 5

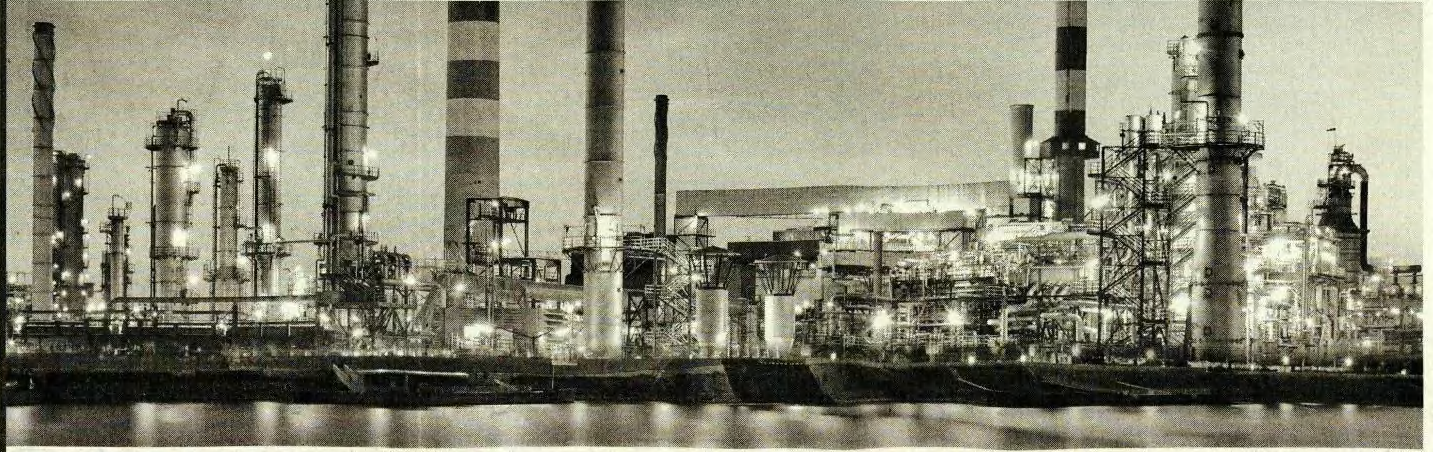
azaltmış olması bu anlamda sevindirici. Bu durum, finansal dalgalanmaların yüksek seyrettiği bir yılda, şirketlerin finansman yönetiminde geçmiş yıllara göre daha yaratıcı ve verimli bir yol izleyebildiklerini ortaya koyuyor" dedi.

Dünya ortalaması yüzde 70 civarında olan borç/öz kaynak ora-

nının, 2014'te bir önceki yıla göre azalmasına rağmen halen yüzde 150'lerin üzerinde olmasına dikkat çeken Bahçivan, "Bu durum, **İkinci 500**'deki şirketlerimizin finansman yönünden kırılganlığının, birinci 500'e göre çok daha yüksek olduğunu gösteriyor" ifadesini kullandı.

İkinci 500'deki şirketler BORÇ BAĞIMLISI

ISO İkinci 500 araştırmasına göre, şirketlerin borç/öz kaynak oranı 2014'te yüzde 151.6 oldu. Toplam borçların toplam varlıklar içindeki payı da yüzde 60.2 ile oldukça yüksek bir seviyede gerçekleşti

RECEP ERÇİN

recap@aydinlikgazete.com

Istanbul Sanayi Odası (ISO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. ISO geçen ay ise, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu kamuoyu ile paylaşmıştı.

ISO İkinci 500 araştırmasına göre; şirketlerin 2014 yılındaki üretimden satışları yüzde 12.9 artarak 71.8 milyar TL'ye çıktı. Net satışları ise yüzde 11.3 artışla 81.9 milyar TL'ye ulaştı. Faaliyet kârlarını 2014 yılında yüzde 15.2 artırarak 6.1 milyar TL'ye yükseldi. Şirketlerin finansman giderleri 2013 yılında yüzde 73.8 oranında artmıştı. 2014'te ise yüzde 5 azalarak 2.5 milyar dolara gerilediği görüldü. Böylece 2013'te faaliyet kârının yüzde 50.6'sı finansmana gitmişken bu oran 2014'te

yüzde 41.7'ye geriledi. 2014 yılında ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu yüzde 7.5 oranında bir faaliyet kârına sahip oldu. Bu oran Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6.4'te kalmıştı.

YÜKSEK BORÇLULUK

ISO'nun araştırmasına göre, İkinci 500'deki toplam borçların toplam varlıklar içindeki payının yüzde 60.2 ile oldukça yüksek bir seviyede olduğu görüldü. Bu durum İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali yapısında öz kaynaklar aleyhine bir kompozisyona işaret etti. Bu veriler, şirketlerin borç bağımlılığının ve öz kaynak ihtiyacının sürmekte olduğu ortaya koydu. İkinci 500'ün toplam borçlar/öz kaynaklar dengesinde son 10 yıldır öz kaynaklar aleyhine oluşan bozulma, 2014'te az da olsa ızelmeye başladı. ISO İkinci 500'de toplam borç/öz kaynak oranı 2012 yılında 133.5 iken, 2013 yılında 25 puana yakın artarak 157.8 olmuştu. 2014 yılında ise bu oran 151.6'ya indi. Araştırmaya göre, 2013 yılında yüz-

de 157.8 ile zirveye çıkan borç/öz kaynak oranının 2014 yılında gerilemesi, büyük ölçüde şirketlerin kârlılık ve özkaynak yaratma olanaklarındaki iyileşmeden kaynaklandı. Bu oranın gerilemesinde döviz cinsi borçların 2014 yılında daha sınırlı büyümesinin de etkisi bulunuyor.

FAALİYET DIŞINDA ARTIŞ

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda özkaynakların toplam varlıklar içindeki payı 2007 yılında yüzde 47.6 iken, 2014 yılında yüzde 39.8 oldu. 2013'e göre yükselme gözlemlense de araştırma "bu oranın hala sürdürülebilir bir borç/öz kaynak ilişkisi olmaktan uzak" olduğu ifade edildi. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda, 2014 yılında toplam aktifler cari olarak yüzde 14.5 artarken, özkaynaklar yüzde 17.4, toplam borçlar ise yüzde 12.7 oranında arttı. İkinci 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri, 2013 yılında yüzde 153.2 oranında azalmışken, 2014 yılında yüzde 219.3 arttı ve 736.5 milyon TL oldu.

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014'ün En Büyük 10 Sanayi Kuruluşu

2013 Sıra No	2014 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
-	1	Hekimoğlu Un	212.578.183
184	2	ORMA Orman Mahsulleri	211.926.909
21	3	BAŞTAŞ Başkent Çimento	211.817.249
56	4	Frimpeks Kimya	211.812.855
160	5	Uğurdemir Halı	211.326.603
29	6	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
-	7	BPO B-Plas Plastic	210.850.654
66	8	Kaplan Kardeşler Halı	208.518.475
87	9	Abdioğulları Plastik	207.932.745
-	10	Karadere Tarım	207.693.276

Not: (-) işaretler, geçen yıla göre Birinci 500'den İkinci 500'e düşen kuruluşları göstermektedir.

İkinci 500 büyük sanayi açıklandı

■ **İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)**, geçen ay kamuoyu ile paylaştığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırmasının ardından, "Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırmasını da dün açıkladı. Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırmasında ilk sırayı, Hekimoğlu Un Fabrikası, ikinci sırayı ORMA Orman Mahsulleri üçüncü sırayı ise BAŞTAŞ Başkent Çimento aldı.

Küçük sanayici büyüklere fark attı

ISO'NUN ikinci
500 büyük şirketi
2014'te satış ve
kârlılıkta ilk 500'ü
geçti. Kârlarını
yüzde 106 artırdı.
İlk 500'ün faaliyet
kârı ise yüzde 16.4
düşerken, **ikinci**
500'ünki yüzde
15.2 arttı. ●7

Kârlılıkta devlere fark attılar

İstanbul Sanayi Odası, sanayinin ikinci büyük 500 şirketini de açıkladı. İlk 500'e göre birçok göstergede daha iyi bir performans gösteren **İkinci 500**'ün 2014'teki toplam dönem kârı yüzde 106 artarak 4,5 milyar lira oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırmasını dün açıkladı. Sonuçlar, İkinci 500'deki sanayicilerin toplam satışlarını ve özellikle kârlarını İlk 500'deki sanayi şirketlerinden daha iyi artırdığını gösteriyor.

71,8 milyar liralık satış

Sonuçlara göre 2014 yılında İkinci 500'deki şirketler bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 artırarak 71,8 milyar liraya çıkardı. İlk 500'ün üretimden satışları ise yüzde 9,9 artışla 421 milyar liraydı.

İkinci 500'ün geçen yılki cirosu ise yüzde 11,3 artışla 81,9 milyar liraya ulaştı. İhracatları ise yüzde 5,4 düşüşle 9,5 milyar dolara indi.

426 firma kâr açıkladı

İkinci 500'ün toplam dönem kârı (zararı) yüzde 106,2 artarak 4,5 milyar lira oldu. Bu tür kâr

İlk 500'de yüzde 22,4 artışla 27,1 milyar liraydı.

Ayrıca İlk 500'ün faaliyet kârı yüzde 16,4 düşerken, İkinci 500'ün bu tür kârı yüzde 15,2 arttı.

İkinci 500'ün satış kârlılığı da yüzde 5,6'ya yükseldi ve son 10 yılın en yüksek oranı olarak dikkat çekti. Zaten İkinci 500'de 2013'te 377 şirket kâr, 123 şirket zarar açıklarken, bu 2014'te 426 şirket kâr, 74 firma zarar şekline dönüştü.

Özkaynağa yöneldiler

Yine 2014 yılında finansman giderleri yüzde 5 azalışla 2,6 milyar liraya gerileyen İkinci 500'ün özkaynak yapısı da 2014 yılında iyileşti. 2013 yılında yüzde 157,8 olan borç/özkaynak oranı 2014 yılında yüzde 151,6'ya geriledi. İkinci 500'de toplam varlıklar içinde özkaynak payı 2013'e göre 1 puan artarak yüzde 39,8'e yükseldi. Ancak bu oran 2007'de yüzde 47,6'tıydı. ■ İSTANBUL (Bugün)

71
İkinci 500'deki yabancı sermayeli firma sayısı. Bu 2013'te 66 idi.

2014	2013	Şirket adı	Üretimden satış (1)
1	-	Hekimoğlu Un	212.578.183
2	184	ORMA Orman	211.926.909
3	21	BAŞTAŞ Çimento	211.817.249
4	56	Frimpeks Kimya	211.812.855
5	160	Uğurdemir Halı	211.326.603
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7	-	BPO B-Plas Plastik	210.850.654
8	66	Kaplan Kardeşler Halı	208.518.475
9	87	Abdioğulları Plastik	207.932.745
10	-	Karadere Tarım	207.693.276
11	12	Bursa Çimento	207.034.124
12	3	Teksüt Süt Mamülleri	206.897.381
13	-	Klimesan Klima	206.844.308
14	-	Durum Gıda	206.700.175
15	85	Cevher Döküm	206.625.159
16	-	Bekaert Kartepe Çelik	206.078.397
17	131	Poyraz Poyraz Fındık	205.950.276
18	36	Santa Farma İlaç	204.937.178
19	6	Felda İffco Gıda	204.329.204
20	108	Eruşlu Tekstil	204.211.700
21	127	Doğuş Yiyecek	204.157.642
22	22	Çetinkaya Mensucat	203.906.930
23	7	Yurtbay Seramik	203.806.551
24	14	Roma Plastik	203.649.961
25	-	ANATEKS Anadolu	202.644.388

Not: Hekimoğlu Un, 2014 yılında 212 milyon 578 bin 183 liralık üretimden satış gerçekleştirdi.

Üretim dışı gelir yüzde 219 yükseldi

İkinci 500'ün döviz pozisyon kazancı, faiz gibi üretim faaliyeti dışı geliri, 2014 yılında dikkat çekici şekilde arttı. Bu gelir geçen yıl yüzde 219,3 artışla 736,5 milyon liraya çıktı.

Bu tür gelirler İlk 500'de yüzde 80,6 artarak 13,6 milyar liraydı. Bu tür gelirlerin İkinci 500'ün dönem kâr ve zarar

toplamındaki payı da yüzde 16,2 oldu.

Üretim dışı gelirlerdeki artış, İkinci 500'deki sanayicilerin dövizdeki hareketliliği iyi yönettiğini de gösteriyor. Çünkü bu şirketlerin kambiyo kârları yüzde 33,3 artarken, kambiyo zararları yüzde 9,2 düştü.

İstihdam artışı az

İkinci 500'e giren sanayi şirketlerinde, çalışan sayısı çok sınırlı arttı. Geçen yıl bu şirketlerde çalışan sayısı yüzde 0,8 yükseldi ve 224 bin 437 kişi oldu. İlk 500'de artış yüzde 5,3'tü.

Ar-Ge uyarısı yaptı

Sonuçları değerlendiren ve bu kapsamda sanayinin geleceği için Ar-Ge ile teknolojiye özel vurgun yapan İSO Yönetimi Kurulu Başkanı Erdal Barçınan, "Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranı 2013'te 2014'e göre hafif bir artış gösterdi:

Ancak yüzde 0,31 gibi düşük seviyelerde kalması, bu alanda henüz yeterli yol alamadığımızı ortaya koymaktadır" dedi.

95 yeni şirket girdi

İkinci 500 sıralamasına 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013'te İlk 500'deydi. 68 kuruluş ise geçen yılki İSO 1000 sıralamasının dışından geldi.

500 büyük, çarkları kıt finansmanla döndürdü

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun verileri, şirketlerin esas faaliyetlerinden elde ettikleri kârların önemli kısmını hâlâ finansman giderine harcadıklarını ortaya koydu

Sıralama	İkinci 500'deki ilk 20 kuruluş	Üretimden satışlar (Net) (Bin TL)	
1	-	Hekimoğlu Un	212.578
2	184	ORMA Orman	211.926
3	21	BAŞTAŞ	211.817
4	56	Frimpeks Kimya	211.812
5	160	Uğurdemir Halı	211.326
6	29	SCA Yıldız Kâğıt	210.908
7	-	BPO B-Plas Plastic	210.850
8	66	Kaplan Kardeşler Halı	208.518
9	87	Abdioğulları Plastik	207.932
10	-	Karadere Tarım	207.693
11	12	Bursa Çimento	207.034
12	3	Teksüt Süt	206.897
13	-	Klimasan Klima	206.844
14	-	Durum Gıda	206.700
15	85	Cevher Döküm	206.625
16	-	Bekaert Kartepe Çelik	206.078
17	131	Poyraz Fındık	205.950
18	36	Santa Farma İlaç	204.937
19	6	Felda Iflco Gıda	204.329
20	108	Frisulu Tekstil	204.211

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' 2014 araştırmasında ilk sırayı, 212.6 milyon liralık üretimden satışı ile 2013 yılı çalışmasında Birinci 500 içinde 492. sırada bulunan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı.

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014'te yüzde 12.9'luk artışla 71.8 milyar lirayı buldu. Şirketlerin esas faaliyet kârlılıklarına bakıldığında, 2013'te esas faaliyet kârını 5.3 milyar liraya çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran **İkinci 500** Büyük kuruluşun geçen yılı esas faaliyet kârı yüzde 15'lik artışla 6.2 milyar lira oldu. **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu 2014'te yüzde 7.5 oranında faaliyet kârı elde etti. Bu oran Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6.4 olmuştu.

Gelirlerde artış

İkinci 500'ün geçen yıl dikkat çeken mali göstergelerinden biri de üretim faaliyetleri dışındaki gelirlerindeki artış oldu. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013'te yüzde 153.2 oranında azalırken, 2014'te yüz-

de 219.3'lük artışla 736.5 milyon liraya yükseldi.

Dönem kâr ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığını da 2014'te son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5.5'e çıkaran **İkinci 500** şirketleri, öz kaynak kârlılığını da yüzde 13.9'a yükselterek son on yılın en yüksek seviyesini yakaladı. Açıklamada "Görece iyileşen bu ras-yolara karşın, **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansal tabloları, şirketlerin esas faaliyetlerinden elde ettikleri kârların önemli bir kısmını hâlâ finansman giderine harcadıklarını ortaya koyuyor" denildi.

İkinci 500 şirketleri bir önceki yılı göre 2014'te istihdamını 2 bin kişi artırdı. 2014'ün ilk 10 sırasında yer bulan şirketlerin hiçbirinin 2013 sıralamasının ilk 10 şirketi arasında bulunmaması dikkat çekti. 2014'te **İkinci 500** Büyük sıralamasına 95 yeni şirket girdi. ● Ekonomi Servisi

Katmerciler 199. sıraya yerleşti

Toma üretimi ile gündemden düşmeyen Katmerciler Araç Üstü Ekipman Sanayi ve Ticaret AŞ, 2014'te **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu listesinin 199. sırasında yer aldı. Geçen yıl bilgilerini paylaşmayan şirket 2012'de elde ettiği 124 milyon liralık üretimden satış geliriyle listede 177'nci sırada yer alırken, 269 basamak birden yükselme başarısı göstermişti. Katmerciler'in geçen yıl üretimden satışları 151 milyon 599 bin TL'yi aştı. **İkinci 500**'de isminin açıklanmasını istemeyen firma sayısı geçen yıla göre 30'dan 41'e çıktı.

İran'la anlaşma petrol fiyatını düşürdü

BM Güvenlik Konseyi üyesi ülkeler ve Almanya'nın, İran ile nükleer silahların kontrolü konusunda anlaşmaya varıldığı haberlerinin ardından akaryakıt fiyatlarını belirlemede ölçüt olarak kullanılan Brent petrolünün varil fiyatı yaklaşık 1 dolarlık düşüşle 56.94 dolara kadar indi. Petrol fiyatlarının bir miktar daha düşeceği tahmin ediliyor. İran petrol ve doğalgaz rezervleri açısından dünyada başlıca ülkeler arasında yer alıyor.

Olumlu karşılandı

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Dün Batı'daki komşudan, bugün Doğu'daki komşumuz İran'dan olumlu haberlerin gelmiş olması, içinde bulunduğumuz bölgenin son yıllardaki durumu dikkate alındığında son derece sevindirici" değerlendirmesini yaptı. Bahçivan, İran'a uygulanan ambargoların kalkmaya başlayacak olmasıyla ikili ticari ilişkilerinin yeni bir ivme kazanacağını dile getirdi.

Dengeler değişecek

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Tarkan Kadooğlu, İran ile 12 yıl süren sürecin ardından nükleer anlaşma sağlanmasının bölgede ve dünyada jeostratejik ve ekonomik anlamda dengeleri değiştirecek nitelikte olduğunu kaydetti.

Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekşi de yılın ilk 6 ayında İran'a ihracatımızın yüzde 30 artarak 1,9 milyar dolara yükseldiğini belirtti.

● Ekonomi Servisi

Osman Arolat

osman.arolat@dunya.com

Gönül istiyor ki İSO İkinci 500 değil KOBİ 500 açıklanabilsin...

AROLAT TAN

Başlıkta yer alan talebimi İSO yönetimine birkaç yıl önce iletmış, genel sekreter ile bir değerlendirme yaptığımızda İSO İkinci 500 yerine, KOBİ 500 olarak hazırlanmasının gerekli veri elde etme açısından mümkün olamayacağı bilgisini edinmiştim.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Er-dal Bahçivan**'ın dünkü yazılı açıklamasında yer alan "Bu bağlamda KOBİ'lerin potansiyeline ve teknoloji faaliyetlerine verilecek desteğin önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum. Geçen yıl gerek içeride, gerekse dışarıda durgunluk ve yüksek rekabet koşullarına karşın, İkinci 500'de yer alan şirketlerimizin istihdam yaratma çabaları sürmekte. Şirketlerimiz istihdamlarını yüzde 1 oranında artırmayı başarmıştır" değerlendirmesi ve "KOBİ nitelikli kuruluşların performansını mercek altına aldık" cümlesi, önceki yıllardaki talebimi tekrarlamama yol açtı. KOBİ 500 araştırmasının yapılmaya başlanması ve süreklilik kazanması ekonomimizin gelişmesini, KOBİ'lerin payının ne olduğunu, istihdam artışını, teknolojik gelişmeyi daha iyi izleyebilmemize yol açacaktır. Şimdi İSO İkinci 500 sonuçlarıyla ilgili bazı verileri kısa kısa değerlendireyim:

- Önce ilk 500 ile bazı kıyaslamalar. Üretimden satışlarda İlk 500'deki artış yüzde 8.3 iken İkinci 500'de yüzde 12.9. İhracat da ilk 500'de binde 7 gerilerken, İkinci 500 ise yüzde 5.4 gerilemiş. İlk 500 öz kaynağı bir yıl öncesine göre, yüzde 6.1 artarken, İkinci 500'de

artış 17.4 olmuş. Faiz giderleri İlk 500'de yüzde 31.2 artarken, İkinci 500'de yüzde 14.2'de kalmış. Satış karlılıkları, aktif karlılıkları ve öz kaynak karlılıkları birbirine çok yakın seyretmiş.

- 2013'te İkinci 500 firmanın 377'si yüzde 75.4'ü kar, 123'ü yüzde 24.6'sı zarar açıklarken 2014'te kar eden firma sayısı 426'ya oranı yüzde 85.2'ye yükselirken, zarar eden firma sayısı 74'e yüzde 14.8'e gerilemiş. İkinci 500'de kar eden firma sayısı belirgin bir artış göstermiş.

- İkinci 500'de 2013'te 71 firma yüzde 14.2'si yabancı sermayeli iken, 2014'te sayıları 95'e oranları yüzde 15'e çıkmış durumda. Bunların 68'i yüzde 15'i listeye yeni giren firmalar iken, 27'si yüzde 5.4'ü İlk 500'den düşen firmalar.

- İkinci 500'ün üretiminin teknolojik özellikleri olumsuz bir tablo ortaya koyuyor. 225 firma yüzde 45'i düşük teknoloji, 130 firma yüzde 26.1'i orta düşük teknoloji, 131 firma yüzde 26.2'si ise orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürün üretiyorlar. Bu da Bahçivan'ın KOBİ'lere desteği vurgulamasını haklı kılıyor.

- Bunun bir nedenini de Ar-Ge harcamalarında görüyoruz. İkinci 500'ün Ar-Ge harcamaları bir yıl öncesine göre, yüzde 29.3 gibi çok yüksek oranda bir artış gösteriyor. Buna karşın gelinen mesafe olması gerekenden çok uzak. Şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge'ye ayırdıkları pay sadece binde 3.

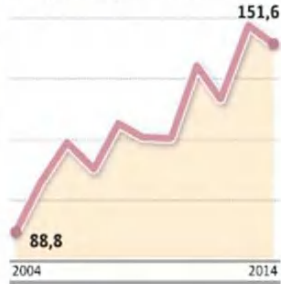
Doğaldır ki İSO İkinci 500 çalışmasından çıkarılabilecek başka sonuçlar da olacaktır. Benim kısaca altını çizdiğim konular bunlar...

İkinci 500'de kâr arttı borçlanma hız kesti

Ağırlıklı KOBİ niteliğindeki İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, yüksek borç/öz kaynak oranına rağmen, 2014'te ilk 500'e göre genel olarak daha başarılı bir performans ortaya koydu

İstanbul Sanayi Odası'nın araştırmasına göre, 2014'te İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun borçlanma hızı yavaşlarken, finansman giderleri azaldı ve kârlılık oranları artış gösterdi. İkinci 500'deki şirketler, bilanço büyümesini ağırlıklı olarak öz kaynaklarıyla gerçekleştirdi. İkinci 500'de üretimden satışlar yüzde 13, vergi öncesi dönem kârı-zararı yüzde 106 arttı. Karda ki yüksek oranlı artış, baz etkisi ile yüzde 219 artan faaliyet dışı gelirlerden kaynaklandı. Şirketlerin ihracatı ise yüzde 5,4 azaldı. /10-11

İkinci 500 BSK'da borç/öz kaynak oranı

İSO İKİNCİ 500'ÜN BÜYÜKLERİ

Üretimden satışlar (net; bin TL)

1. Hekimoğlu Un	212.578
2. ORMA Orman Mahsulleri	211.927
3. BAŞTAŞ Başkent Çimento	211.817

İhracat (bin \$)

1. Prekons İnşaat	105.511
2. ATK Tekstil	103.469
3. Cevher Döküm	97.442

Dönem kârı VÖ (bin TL)

1. ÇİMTAŞ Çelik	104.963
2. (Adını açıklamadı)	-
3. ÇİNKOM Çinko Kurşun	74.112

İKİNCİ 500'ÜN PERFORMANSI

(Bir önceki yıla göre değişim; %)

	2013	2014
Üretimden satışlar (net)	11,3	12,9
Dönem kâr/zararı topl.	-30,2	106,2
Brüt katma değer (Ür.Fiy.)	22,3	16,2
İhracat	3,7	-5,4
Özkaynak	8,7	17,4
Aktif toplamı	20,0	14,5
Toplam borçlar	28,5	12,7
-Kısa vadeli	15,8	13,4
-Uzun vadeli	61,8	11,5
Ödenen faizler	26,2	14,2

'KIRILGANLIK YÜKSEK'

Raporun bulgularını değerlendiren **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, 2014'te gerilemekle birlikte, İkinci 500'de yüzde 150'ler düzeyindeki borç/öz kaynak oranının, büyüklere göre daha yüksek bir kırılma işaret ettiğine dikkat çekti. Bahçivan, küçük ölçekli şirketlerin 2014'te kit finansman kaynaklarını "iyi" kullandıklarını söyledi.

İkinci 500 Büyük Şirketin 317'si artık Anadolu'dan

Her iki ligde de Bursa yükselişte

Istanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı Türkiye'nin En Büyük Sanayi Kuruluşları Listesinin ikinci bölümü de açıldı. İlk 1000 listesinde bakıldığında artık her 10 büyük firmadan 6'sının Anadolu'dan olduğu ortaya çıktı. İkinci 500 listesinin en çok yüzü gülen şehirleri ise Bursa, İzmir, Kocaeli ve Tekirdağ oldu.

Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO) düzenlediği ve Türkiye sanayisinin nabzını tutan "Türkiye'nin En Büyük Sanayi Kuruluşları" listesinin ikinci bölümü açıkladı. **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşları Listesi'ne göre Anadolu, 2014 verilerine göre 317 firma ile listede yer aldı. 2013 verilerine göre bu rakam 310'du. **İkinci 500** listesinde ise İstanbul'un 2013 verisine göre 186 olan firması yeni listesinin açıklanması ile 177'ye düştü. **İkinci 500** listesinde çarpıcı noktalarından biri de 37 kent'in listesinde bulunmamasıydı. Türkiye'nin 37 kentinden tek bir firma bile listede yer almadı. Tek firma ile temsil edilen kentlerin sayısı ise 16 oldu. Bu arada Kütahya İlk 500 listesinde bir firmasının yollaması nedeniyle **İkinci 500**'den düştü ve listede temsil edilmedi. Mardin ve Rize listeye merhaba

diyen kentler oldu. Ancak Mardin birinci listeden düşen firması ile listede ismini yazdırdı. **İzmir** yükselen kentler arasında yer aldı. İlk 500'de son iki yıldır 36 firması bulunan kent, bu listede 2013 verilerine göre 37 olan firma sayısını 2014 listesinde 40'a yükseltti. Tekirdağ da her iki listeye bakıldığında yükseliş gösteren kentlerden oldu. İlk 500'de her iki yılda da 4 firması bulunan kent **İkinci 500** listesinde de sayısı 8'den 10'a yükseltti. Kocaeli'de yükseliş trendindeki şehirlerden oldu. İlk listede 34 firmadan 35 firmaya yükselen kent, **İkinci 500**'de de 26 firmadan 28'e çıktı. Öte yandan Bursa her iki ligde de artış gösteren yıldız kent

BAŞARI SIRLARINI ANLATTILAR

AHMET ÖZKAYAN
ERMAKSAN MAKİNE GENEL MÜDÜRÜ
İleri teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarımızla öne çıkıyoruz

Ermaksan olarak bu yıl listede 79 sara olarak 147'nci sıradan 68'inci sıraya yükseldik. Böylece ilk 500'ye yer alma hedefimize biraz daha yaklaştık. Ermaksan olarak sektörümüzde ileri teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarımıza önem veriyoruz. Bu çerçevede üretimin katma değeri, yenilikçi makineler ve bu makinelerin pazarlaması performansları da yükseltilmiş oluyor. Diğer konjunktürel olguların yanında çok da tın veriyor ama bu tamamen Ermaksan'ın katma değeri ile ilgili bir performans. Önümüzdeki yıl İlk 500'de yer alacağız.

nedeni yenileri geçince kastediriz. Yolumuz ve bilincimiz. Yatırımımıza bağlı olarak endüstriyel teknoloji teknik teknoloji geçiş yapıyor. Ar-Ge çalışmalarımızın sonucu yapılan işler bizi yeni trendlere etkelen oldu. Yatırımımızın meyvesini de bu şekilde almış olduk. Yine aynı alanda yatırımımıza devam edeceğiz. Bundan sonraki hedefimiz 150'nin İlk 500 listesinde yer almak. Bu hedefe bağlı olarak çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bu yıl için hedeflerimiz açısından iyi geçeceğimizi düşünüyoruz.

BAŞKANLAR NE DEDİ?

ADIL KUNDUĞLU
GAZİANTEP SANAYİ ODASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Gaziantep hem sayı hem basamak olarak yükseldi.

Listeye Gaziantep'ten giren firma sayısı 35'e yükseldi. Sanayi kuruluşu sayısına göre ilk 10 il içerisinde Gaziantep'i dördüncü sırada. Fırmaların, İkinci 500 büyük sanayi kuruluşu listesinde hem sayı hem de basamak olarak yükselmesi sevindirici. Kentin listeye giren sanayi kuruluşlarının toplam üretimden satış tutarı, 2013'e göre yüzde 9,9 arttı. Gaziantep, 500 firmadan 500 firmaya üretimden satışlarının yüzde 6,8'ini tek başına karşıladı. Fırmaların ve katar Övünese ar ama bu yeteri değil. Önyanın en büyük ekonomilerinden biri olmak istiyorak, daha çok çalışmalıyız.

EYDİP BARTIK
GAZİANTEP TİCARET ODASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Gaziantep'te sanayiciler her alanda öne çıkıyor

Üretim, ihracat ve ihracatta Türkiye'ye değer katan Gaziantep'te sanayiciler, her alanda öne çıkıyor. Devam ediyor. Fırmaların kullandıkları. Sanayi kuruluşu sayısına göre ilk 10 il içerisinde Gaziantep'in dördüncü sırada yer aldı. Şirketlerin, İkinci 500 büyük sanayi kuruluşu listesinde hem sayı hem de basamak olarak yükseldi. Bu da

böylece ayrıca mutlu etti. Gaziantep'ten listeye giren sanayi kuruluşlarının toplam üretimden satış tutarında 2013'e göre yüzde 9,9 artış oldu. Gaziantep, 500 firmadan 500 firmaya üretimden satışlarının yüzde 6,8'ini tek başına karşıladı.

CENGİZ GÜNEY
TEKİRDAĞ TİCARET VE SANAYİ ODASI BAŞKANI
Tekirdağ'dan daha fazla firma listede olacak

Bu yıl böyle bir artış yaşanması, firmaların kendi içinde ve pazara ilgili donanımlarından kaynaklanıyor. Piyasamın yatay şekilde suyu ediyor olması firmaların bölünme göstermesini engelledi. Firmaların yukarıya doğru yükselmesini kendin enerji ve teknik üretimlerinden dolayı ulusal ligo gösterimini sağladı. Bir durum bölgesizliğin simetrisinin yüksek olmasından ve Avrupa Birliği ülkelerine yakın olmasından da kaynaklanıyor. Tekirdağ'da önümüzdeki yıllarda ilk 500 ve İkinci 500 de daha fazla firma yer alarak

KEMAL KARAKÖÇÜK
KAHRAMANMARAŞ TİCARET VE SANAYİ ODASI BAŞKANI
Kahramanmaraş iddiasını artıracak

Kahramanmaraş, tekstil, enerji, gıda, metal, metalik sektörler, kağıt sanayinde, çimento sektöründe lider kenama ulaşan 1000'e yakın sanayi tesisiyle Türkiye'nin üretim yıldızları arasında özel bir yer sahip. Türkiye'nin

MAHMUT KÜSEMUSUL
SAKARYA TİCARET VE SANAYİ ODASI BAŞKANI
Sakarya'yı ihracatta ilk 5'e taşımak istiyoruz

Sakarya'daki işletmelerimizin daha kurumsal ve sürdürülebilir bir yapı ile büyümesine yardımcı olmak için çalışmalarımıza sürdürüyoruz. Ar-Ge'ye önem veriyoruz. Üniversite-sanayi işbirliğinin gerçek anlamda uygulanması yönünde Sakarya Üniversitesi ile ortak projeler yürütüyoruz. Sakarya'yı, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan illeri sıralamasında ilk 5'e taşımaya hedefliyoruz.

SALİH ZEKİ MURZIOĞLU
SAMSUN TİCARET VE SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Samsun, 8 firma ile Karadeniz'in birincisi oldu

Karadeniz Bölgesi'nin 18 firma listede yer aldı. Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşları arasında olduğu **İkinci 500**'de Karadeniz Bölgesi'nde listeye en çok firması giren Kent 8 firma ile Samsun oldu. Ordu'dan 4, Trabzon'dan 2, Zonguldak, Karabük, Kırıkkale ve Amasya'dan da birer firma listeye girdi. Fırmaların başlarında payın bir kısmını beraberken en çok yılınlarını sunuyorum Sanayiciler, cesaret, fedakarlık ve mücadele içtird.

METİN TÖR
YAZAKI TÜRKİYE GENEL MÜDÜRÜ
Yurt dışından kayırdığımız projeler yükseliş getirdi

Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri olarak **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)** açıkladığı "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşları" 2014 yılı araştırmasında 174 sıralık bir çığır yaparak 394. sıradan 220'nci sıraya yükseldi. Bu yükselişle ana eklen Yazaki'nin diğer fabrikalarından Türkiye'ye kayırdığımız projeler oldu. Mevcut projelerimizdeki ortaklıkların yanı sıra Trnava Yazaki fabrikasından yürütülen Fiat'nın BSVU projesini Türkiye'ye kayırdığımız önemli büyük bir başarı oldu. Böylece istihdamda da artış sağlarken 800 kişiden 1700'üne çalışmaya başladı. Hem Yazaki'nin Tunus fabrikasının kontrolleri, hem de Türkiye'de bölünme sağlandı. Bu inveni bir proje kazandırdı. Vito ödüllü projem Türkiye fabrikasının kayırdığımız ana nedeni ise birarın yenileri ve son derece kaliteli üretim yapan bir fabrika olması. Bu da bizi uluslararası rekabette öne çıkaran bir başarı. Bu yılın sonuna doğru yayımlanacak bir bülten trende bizi 2015'e taşıyacak yer alacağız. Bu alanda rahatlıkla söyleyebiliriz.

İkinci 500'de borçlanma hızı düştü, kârlılık oranı arttı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014" listesini açıkladı. Buna göre, İkinci 500 listesindeki kuruluşlar, 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 arttırarak, 71,8 milyar TL'ye çıkardı; net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti. Listede ilk sırayı, 2013 yılında Birinci 500 içinde 492. sırada yer alan Hekimoğlu Un Fabrikası 212,6 milyon TL'lik üretimden satışı ile yer aldı. İkinci sırada, 211,9 milyar TL'lik üretimden satışıyla ORMA Orman Mahsulleri bulunuyor. Bu yılın İkinci 500'ünün üçüncü sırasına ise 211,8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento'nun oldu.

Mali dalgalanmalar iyi yönetti

Araştırma sonuçları incelendiğinde, İkinci 500'ün öz kaynakların toplam varlıklar içindeki 2014'te yüzde 39,3'e yükseldiği görülüyor. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda, 2014 yılında toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, öz kaynaklar yüzde 17,4, toplam borçlar ise yüzde 12,7 oranında arttı. İSO İkinci 500 kuruluşları, 2014 yılındaki bilanço bitirmesini daha iyi yönettiğini, mali yapı açısından sağlıklı bir gelişme içinde olduğunu gösteriyor.

Faaliyet kârında ilk 500'ü solladı

Veriler daha detaylı incelendiğinde, İkinci 500'ün üretimden satışları 2014 yılında yüzde 12,9'luk bir artış ile 71,8 milyar TL'yi buldu. Şirketlerin geçen yılki esas faaliyet kârlılıkları ise, önceki yıla göre 2013 yılında esas faaliyet kârını 5,3 milyar TL'ye çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran İkinci 500 Büyük kuruluşun geçen yılki esas faaliyet kârı ise yüzde 15'lik artışla 6,2 milyar TL oldu. 2014 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu yüzde 7,5 oranında bir faaliyet kârına sahip oldu. Bu oran Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6,4'tü. 2014 yılında İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu'nda EBITDA/FAVÖK (Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar), mutlak büyüklük olarak 8,9 milyar TL olarak hesaplandı. İkinci 500 kuruluşlarının FAVÖK / net satışlar oranı 2013 yılında yüzde 9,4 iken 2014 yılında yüzde 10,9'a yükseldi. Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda bu oran yüzde 10,7 olarak ortaya çıkmıştı.

Öz kaynak kârlılığında yükseliş

İSO İkinci 500 Sanayi Kuruluşu'nun olumlu gelen verilerinden biri de satış kârlılığı. 2014 yılında yüzde 5,6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak dikkat çekiyor. Aktif kârlılığını da 2014 yılında son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5,5'e çıkaran İkinci 500 şirketleri, yine öz kaynak kârlılığını da yüzde 13,9'a yükselterek son on yılın en yüksek seviyesini yakaladı. İkinci 500'ün toplam borçlar / öz kaynaklar dengesinde son 10 yıldır öz kaynaklar aleyhine oluşan bozulmanın geçen yıl biraz düzelmeye başladığı görülüyor. İkinci 500'de toplam borç / öz kaynak oranı 2012 yılında 133,5 iken, 2013 yılında 25 puana yakın artarak 157,8 olmuştu. 2014 yılında ise bu oran 151,8'ye inmişti.

İKİNCİ 500 LİSTESİNDEKİ İLK 40 ŞİRKET

2014	2013	Kuruluş	Üretimden Satışlar (TL)
1	-	Hekimoğlu Un Fabrikası	212.578.183
2	184	ORMA Orman Mahsulleri	211.926.569
3	21	BAŞTAŞ Başkent Çim.	211.817.249
4	56	Firmapek Kimya	211.812.855
5	160	Uğurdemir Hali	211.326.603
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7	-	BPO B-Plus Plastic	210.850.654
8	66	Kaplan Kardeşler Hali	208.518.475
9	87	Abdöğülları Plastik	207.932.745
10	-	Karadere Tarm Ürünleri	207.693.276
11	12	Bursa Çimento	207.034.124
12	3	Tekstil Sat Mamülleri	206.897.381
13	-	Kilimasan Klima San.	206.844.308
14	-	Durum Gıda San	206.700.175
15	85	Cevher Döküm	206.625.159
16	-	Bekeart Kartep Çelik	206.078.397
17	131	Poyraz Fıyraz Fındık	205.950.276
18	36	Santa Farma İlaç	204.937.178
19	6	Felda Ifco Gıda	204.329.204
20	108	Ersulu Tekstil	204.211.700
21	127	Doğuş Yıycek ve İçecek	204.157.642
22	22	Çetinkaya Mensucat	203.906.930
23	7	Yurtbay Seramik	203.806.551
24	14	Roma Plastik	203.649.961
25	-	ANATEKS	202.644.388
26	115	Albet Süt	201.633.940
27	-	Ooğan Gazetecilik A.Ş.	201.187.313
28	67	Siddik Kardeşler Haldeçilik	200.344.687
29	33	SFC Entegre Orman Ürünleri	199.884.976
30	243	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	199.863.560
31	-	Mardin Çimento	199.692.786
32	+	Tat Nişasta İnşaat	199.052.079
33	199	Sөгütöten Seramik	197.659.401
34	114	Ayhanlar Yal Aşfaflama	197.050.200
35	+	Esajpet Fer Ürünleri	196.927.853
36	135	P.M.S. Metal Profil	196.926.866
37	112	Argon Kimya	196.879.102
38	-	Adimi Açıklamadı	-
39	-	İSTON İstanbul Beton	196.490.069
40	-	Adimi Açıklamadı	-

İKİNCİ 500'DE EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK 10 KURULUŞ

2014	2013	Kuruluş	İhracat (Bin dolar)
1	144	Prekons İns.	105.511
2	10	ATK Tekstil	103.469
3	5	Cevher Döküm	97.442
4	-	Demirer Kablo	88.671
5	16	Kardemir Tekstil	81.105
6	36	TIR Ürün. Tekst.	80.464
7	9	Spot Tekstil	78.776
8	37	Beşler Gıda	78.598
9	9	Adimi Açıklamadı	-
10	21	Coreal Alüminyum	78.314

İKİNCİ 500'Ü EN KÂRLI KURULUŞ

2014	2013	Kuruluş	Dönem Kârı (TL)
1	-	ÇİMTAŞ Çelik	104.963.106
2	-	-	-
3	10	ÇİNKÖM Çinko	74.111.794
4	-	-	-
5	-	Mardin Çimento	69.112.151
6	189	Santa Farma	65.602.437
7	480	Farmamak Amhalaj	64.518.490
8	-	-	-
9	-	-	-
10	-	-	-

KÂR EDEN KURULUŞ SAYISI 426

2014 yılında Birinci 500'de olduğu gibi İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda da kar eden şirket sayısında belirgin bir artış olduğu görülüyor. 2014 yılında İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kar eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu. 2013 yılında kar eden kuruluş sayısı 377, zarar eden firma sayısı ise 123 olarak ortaya çıkmıştı. 2014 yılında zarar eden firma sayısı önemli ölçüde azalırken ve kar eden firma sayısı artarken, benzer eğilim Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda da yaşanmış ve 2014 yılında 417 firma kar açıklamıştı.

AR-GE ARTSA DA HALA AZ

İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu'nun gelirlerinden Ar-Ge harcamalarına ayırdıkları pay, önceki yıla göre çok cızı bir miktar artmış görünse de hala oldukça düşük düzeyde. 2014 yılında İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Ar-Ge harcamaları yüzde 29,3 artarak 223,4 milyon TL olarak gerçekleşti. Şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge harcamalarına ayırdıkları pay sadece yüzde 0,3 gibi oldukça düşük seviyede.

YABANCI SERMAYELİLERDEN YÜKSEK PERFORMANS

İSO İkinci 500 içinde 71 yabancı sermaye paylı kuruluş yer alırken, 2014 yılında yabancı sermaye paylı kuruluşların katma değer ile dönem kar ve zarar hariç diğer tüm göstergelerinde İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki paylarında artış ortaya çıktı. 2014 yılında İSO İkinci 500 kapsamında 71 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışları içindeki payı, 2013 yılına göre 1,2 puan artarak yüzde 14,7 oldu. Yabancı sermaye paylı kuruluşlar 2014 yılında İSO İkinci 500 ihracatının yüzde 19'ünü gerçekleştirdi. Bu oran 2013 yılında yüzde 17,8'di. Bu, Türkiye'nin ihracatının yüzde 115'ine denk geliyor. 2014 yılının ilk 10 sırasında yer bulan şirketlerin ihracatının 2013 yılı sıralamasının ilk 10 şirketi arasında bulunmaması dikkat çekti.

LİSTEYE 95 YENİ ŞİRKET GİRDİ

2014 yılında İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013 yılında "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralamasında yer alırken, bu yıl İkinci 500'e girenleri 68 kuruluş ise geçen yılki İSO 1000 sıralamasının dışından gelecek sıralamaya girme başarıya gösterdi. Birinci 500 araştırmasında olduğu gibi İkinci 500 şirketlerinde de yeni katılma eğiliminin devam etmekte olduğu görülüyor. İkinci 500'de isimleri açıklanmasını isteyen firma sayısı geçen yıla göre 30'dan 47'ye çıktı. Yine bu araştırmada karını açıklamayan şirket sayısı yarıdan fazla (275) olurken, 187 şirket ise ihracatını açıklamadı, Çayhan sayısını kapatan şirket sayısı da 206 oldu.

'Finansman yönetiminde geçmiş yıllara göre daha başarılı olduk'

Araştırma sonuçlarıyla ilgili açıklamalarda bulunan İstanbul Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, küçük şirketlerin 2014'te kat finansman kaynaklarını iyi kullandığını dile getirdi. İl 500 listesinde nazaran İkinci 500'de daha KOBİ niteliğindeki kuruluşların performansını mercek altına almaya çalıştıklarını kaydeden Başkan Bahçivan, bu araştırmanın İkinci 500'de yer alan firmaların, sanayinin büyüye dayandığı atılım için büyük bir potansiyel taşıdığını gösterdiğini kaydetti. Bahçivan, verileri bakıldığında ilk göze çarpan sonuçlardan birinin esas faaliyet karlarını da istikrarlı artış olduğunu dile getirdi. İSO Başkanı Bahçivan, şöyle devam etti:

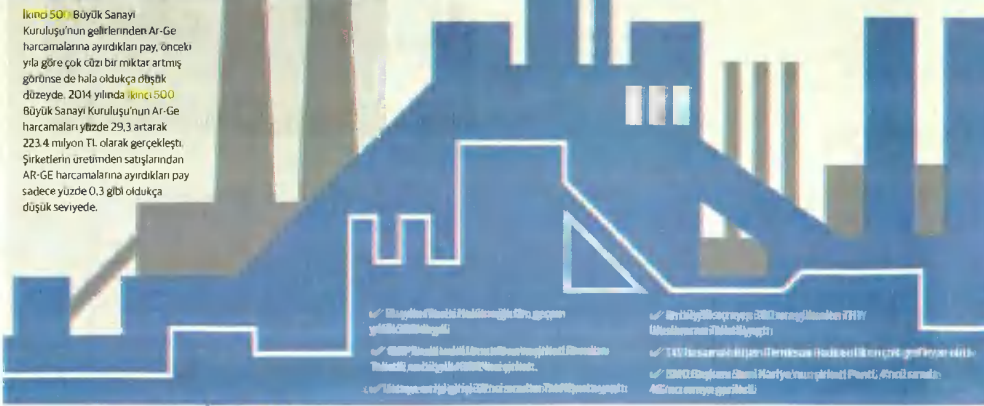

500, geçen yıl da bu alanda yüzde 12,9'luk bir artışla enflasyonun üstünde bir performans sergilediğini, İkinci 500'ün 2014 yılı karlılık verileri ve finansal giderlerinde de olumlu bir tablo ile karşı karşıyayız. Bir önceki yıl finansal giderler yüzde 73 artan İkinci 500'ün büyük şirketin, 2014 yılında bu kayıpların önemli ölçüde telafi ettikleri anlaşılıyor. Şirketlerin finansman giderlerinin yüzde 5 azaltmış olması bu anlamda sevindirici. Bu durum, İkinci 500'deki şirketlerimizin finansman yönetiminde kurulların, birinci 500'e göre çok daha yüksek seyrettiği bir yıla, şirketlerin finansman yönetiminde

geçmiş yıllara göre daha yararlı ve verimli bir yönüyle değerlendirilmeye ortaya koyuyor. Aynı dönemde faiz, amortisman ve vergi öncesi kârın (EBITDA) net satışlara oranı yüzde 9,4'ten yüzde 10,9'a yükselmesi de firmalarımızın operasyonel kârlılığının olumlu yönde geliştiğini teyit ediyor. İkinci 500'ün borçlanmalarının 2014'te savaştığını görüyoruz. Bu veri, kaynak toplulukca, şirketlerin işletme sermayesini daha iyi kullanmaya başladıklarını göstermesi açısından rahmetindir. Şirketlerin özellikle mah borçlarda kısa vadeli borçlarının azalmasına başladığını, uzun vadeli kaynak bulma imkanlarının artması olduğunu görmekteyiz. Borç yönetimi ve sürdürülebilirliği açısından bu da İkinci 500'ün bu yıl dikkat çeken ilerlemelerinden biri olarak gösterilebilir. Ne var ki, dünya ortalaması yüzde 70 civarında olan borç / öz kaynak oranının, 2014'te bir önceki yıla göre azalmasına rağmen halen yüzde 150'lerin üzerinde olmasını da görmeye gelemeziz. Bu durum, İkinci 500'deki şirketlerimizin finansman yönetiminde kurulların, birinci 500'e göre çok daha yüksek seyrettiği bir yıla, şirketlerin finansman yönetiminde

Borçlar azalmaya başladı

"2013 yılında önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 11,3 artıran İkinci

Türk-İran ticaretinde yeni bir dönem başlıyor

İran ile P5+1 ülkeleri arasında nükleer anlaşmaya varılması Türkiye'deki iş dünyası tarafından sevinçle karşılandı. İş dünyası temsilcileri İran'a yapılan yatırımların artacağını savunurken, iki ülke arasındaki ticaretin de artacağını belirtiyorlar.

SERCAN AKINCI / İSTANBUL

İran'ın nükleer programını kısıtlaması karşılığında, İran ile Almanya ve BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesi ABD, Rusya, Çin, İngiltere, Fransa'nın oluşturduğu P5+1 grubu arasındaki Tahran'a uygulanan yaptırımların hafifletilmesini öngören anlaşma kabul edildi. Anlaşmanın duyurulmasının ardından açıklama yapan iş dünyası temsilcileri, İran pazarının açılmasını bir şans olarak görüyor. Gelecek dönemde Türk girişimcilerin İran'da yatırım yapabileceğini söyleyen temsilciler, yeni iş fırsatları karşısında ortaklaşa işler yapılabileceği sinyalini veriyor. Türkiye ile İran arasındaki ticaretin de yükselmesi bekleniyor.

Bölgesel dengeler yeniden belirlenecek

İran'ın ambargolardan kurtulmasının, pazarın dışı açılması olduğunu söyleyen DEİK Türkiye-İran İş Konseyi Başkan Yardımcısı Osman Aksoy, bunun Türkiye'nin hayrına olduğunu dile getirdi. Anlaşmayla birlikte Türkiye-İran arasındaki iş hacminin artacağını dile getiren Aksoy, "Türk işadamları İran'da her sektörde yeni yatırımlara gidebilir. Gıda, tekstil, ağaç sanayi, otomotiv sanayi avantajlı sektörler. Özellikle otomotiv sanayi İran'da oldukça gerilerde. Türkiye'de otomotiv sanayisi iyi bir noktada. İleriye dönük ciddi bir rekabet ortamının oluşacağı kesin ama Türkiye coğrafi yakınlık ve ambargo döneminde iyi ilişkileri nedeni ile son derece önemli. İran, hammaddeye daha düşük gümrük vergisi alan bir ülke. Türkiye zaten

uzun süreden beri bugünleri gözeterek ciddi ilişkiler kurdu. Çok ciddi adımlar attı. Son seçim atmosferine girinceye kadar heyetlerin biri gelip biri gidiyordu" dedi.

İran ile P5+1 ülkeleri arasındaki müzakerelerin kalıcı bir anlaşmaya sonuçlanmasının bölgesel dengeleri yeniden belirleyeceğini belirten Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekçi, şunları aktardı: "Bu anlaşmanın gerek jeopolitik gerekse de ekonomi/ticaret perspektifinden risk faktörlerini azaltacak bir gelişme olduğunu düşünüyor ve bölge ticaretine pozitif katkı sağlayacağına inanıyoruz. Anlaşmayla İran'a yaptırımların kalkmasının, İran Riyali'nin istikrara kavuşmasının ve İran'ın uluslararası bankacılık sistemine entegrasyonunu kolaylaştıracağına inanıyoruz. Yılın ilk 6 ayında İran'a ihracatımız yüzde 30 artarak 1.9 milyar dolara yükseldi. İran'ın zenginleşmesini ve dolayısıyla bölgede tüketimin artmasını sağlayacak gelişmeler, ihracat potansiyelimiz için büyük önem taşıyor."

İran'da rakip ülkelerin lobi yarışları yaşanacak

Geçtiğimiz gün Yunanistan konusunda bir anlaşmaya varılmasının ardından dün de İran için anlaşma sağlanmasının sevindirici olduğunu belirten **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, "İran büyük nüfusu ve pazarıyla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak. Bu anlaşmayla dünya enerji fiyatları da olumlu bir seyir izlemeye devam edecek" ifadelerini kullandı.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, 80 milyon nüfusa sahip İran'ın 3'te 1'i ile dil sorununu yaşamadan ticaret yapabileceğimize dikkat çekti. Geçen yıl İran'a 4 milyar doların altında kalan bir ihracat gerçekleştirdiğimizi hatırlatan Çağlar, "Avrupa ülkeleri ve özellikle Çin İran'da lobi yarışına girecek. Başka bir deyişle, barış ortamı İran'a yatırım akınına neden olacak. Haliyle bu yatırım akınında Türk girişimcileri de dost ülke İran'ın yanında bulunacak. Yeni iş fırsatlarını birlikte geliştireceğiz. Türk girişimcisi İranlı girişimci ile ortak üretim yapacaktır. Bu sayede üçüncü ülkelere de birlikte açılabiliriz. Önemli olan ocak ayında Tahran'da 'Expo Turkey in Iran' fuarı düzenleme kararı aldık. Fuar yatırımcılarımız için önemli bir yatırım imkanını ilk adımı oluşturacak. Öngörüler gerçekleşirse yaptırımlar da 65 gün içinde kalkacak. Rüzgar iki ülke lehine esiyor. Yeter ki iki ülke işadamları tecrübe ve zenginliklerini birbiriyle paylaşsın" diye konuştu.

Türk girişimciler İran'a yatırım yapabilir

"İran ne kadar serbestleşir ve liberalleşirse, Türkiye için o kadar iyi" diyen İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Hikmet Tanrıverdi, İran ile Türkiye arasında ciddi ilişkilerin olduğuna değindi. Türk girişimcilerin, Türkiye'de rekabetçi olamadıkları sektörlerde İran'a yatırım yapabileceklerini aktaran Tanrıverdi, enerji yoğun bir kaç sektörde, İran'ın Türkiye'nin önünde olduğunu belirtti.

"Birkaç yıl balayı yaşarız sonra damat bizi boşar"

ABD ve İran arasındaki anlaşmanın kısa vadede Türkiye için olumlu sonuçlar doğursa da orta ve uzun vadede sıkıntı yaşanabileceğini söyleyen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Üyesi Ali Ulvi Orhan**, İran'ın kurumsallaşmasını sağlayana kadar bizden hem bürokrasi anlamında know-how hem de ürün alacağını aktardı. Finans sistemleri ve enerji piyasası düzenleme konusunda bizden know-how alabileceklerine dikkat çeken Orhan, "Ondan sonra ise bölgede büyük bir güç rekabet etmek zorunda kalacağız. Yani birkaç yıl balayı yaşarız ama sonra damat bizi boşar. Endüstriyel altyapıları muazzam ama eski. Bunları 10 yıl içinde modernleştirerek, bölgemizin avantajlarını kullanarak global bir rakip haline gelirler. Enerji, iş gücü ve hammadde bizde pahalı. Biz lojistik avantajımızı kullanıyoruz. Şimdi bu avantajı kullanan bir rakip daha geliyor. Hem de sadece enerji maliyetine bakarsak, yok denecek kadar az" dedi.

12 yıllık sürecin ardından varılan anlaşmanın bölgedeki ve dünyadaki dengeleri değiştirecek nitelikte olduğunu vurgulayan Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜR-KONFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu, Türkiye açısından bir çok ekonomik ve siyasi fırsatın olduğunu kaydetti. İran'ın, petrol ve do-

ğalgazını Türkiye üstünden Avrupa'ya satabileceğini anlatan Kadooğlu, şöyle devam etti: "Bunun ekonomik yansımaları her iki ülke için de gayet olumlu olacaktır. Hâlihazırda iki ülke arasında yaklaşık 14 milyar dolar toplam olan dış ticaret hacminin 2016 yılına kadar 30 milyar dolara çıkması hedefleniyor."

Yatırımların hafiflemesiyle turizme olumlu yansımalar olacağını anlatan Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB) Başkanı Timur Bayındır, İran'ın turizmde çok önemli bir pazar olduğunu ve bir dönem bu ülkeden gelen turist sayısının 2 milyona dayandığını ifade etti.

Son 5 yılda Türkiye-İran ticareti (milyon dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat
2011	3.590	12.462
2012	9.922	11.965
2013	4.193	10.383
2014	3.886	9.833
2015*	1.557	3.002

* İlk 5 aylık Kaynak TÜİK

Kârlılık ve gelirdede abilerini solladılar

Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014'te hem faaliyet kârı hem de faaliyet dışı geliri ilk 500'den fazla artırdı. Şirketler faaliyet dışı gelirden elde ettiği kârı yüzde 106 yükseltti. 2014'teki kur ve faiz dalgalanına karşı kendini koruyan şirketler, faaliyet kârını yüzde 15 artırdı

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2014 yılı sonuçlarını açıkladı. İlk sıra Hekimoğlu Un'un bulunduğu listede yer alan şirketlerin üretimden satışları yüzde 12.9 artışla 71.8 milyar lirayı buldu. Şirketlerin esas faaliyet kârı yüzde 15 artarak 6.2 milyar liraya çıkarken, faaliyet kâr oranı yüzde 7.5 oldu. Bu oran Birinci 500 Büyük'te yüzde 6.4 gerçekleşmişti. Üretim faaliyetleri dışı gelirlerdeki artışta da **ikinci 500**, ilk 500'den iyi performans gösterdi. Faaliyet dışı gelirler yüzde 219.3 artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. İlk 500'de artış oranı yüzde 80 olmuştu. Faaliyet dışı gelirlerden elde edilen kâr yüzde 106 artarak, 4.5 milyar lira gerçekleşti, kambiyo kârları da yüzde 33 artarak 3.2 milyar TL'ye ulaştı.

SATIŞ KÂRLILIĞI 10 YILIN EN YÜKSEĞİ

İkinci 500 listesi için 2014'te Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (EBİTDA/FAVÖK) 8.9 milyar lira olarak hesaplandı. FAVÖK/net satış oranı 2013 yılında yüzde 9.4 iken, 2014'te yüzde 10.9'a

yükseldi. Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda bu oran yüzde 10.7 gerçekleşmişti. **İkinci 500** Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında yüzde 5.6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi.

BU YIL LİSTEDE 95 YENİ ŞİRKET YER ALDI

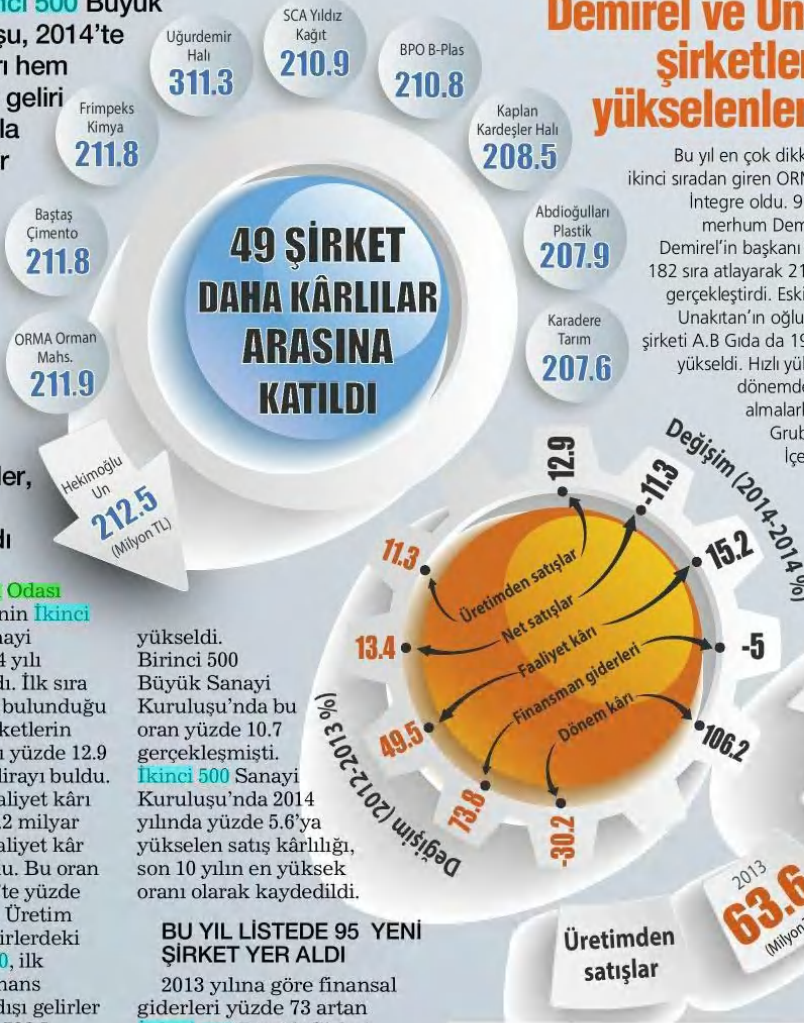
2013 yılına göre finansal giderleri yüzde 73 artan **ikinci 500** Büyük Şirket, 2014 yılında bu kayıpları önemli ölçüde telafi etti. Şirketler finansman giderlerini yüzde 5 azaltırken, borçlanma hızı da yavaşladı. Buna rağmen, borç/öz kaynak oranı yüzde 150'lerin üzerinde seyretti. Birinci 500'de bu oran yüzde 132 seviyesindeydi. Ayrıca bu yıl listeye 95 yeni şirket girdi.

İHRACATLARI YÜZDE 5.4 DÜŞTÜ

İkinci 500 büyük şirketin 2014 yılı ihracatı önceki yıla göre yüzde 5.4 düşerek, 9.5 milyar dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu oran ilk 500 Büyük listesinde yüzde 3.1 olmuştu.

Demirel ve Unakıtan'ın şirketleri en hızlı yükselenlerden oldu

Bu yıl en çok dikkat çeken şirket listeye ikinci sıradan giren ORMA Orman Mahsulleri İntegre oldu. 9'uncu Cumhurbaşkanı merhum Demirel'in ağabeyi Şevket Demirel'in başkanı olduğu şirket 2014'te 182 sıra atlayarak 211.9 milyon TL'lik satış gerçekleştirdi. Eski Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın oğlu Abdullah Unakıtan'ın şirketi A.B Gıda da 192'ncilikten 91'inciğe yükseldi. Hızlı yükselenler arasında son dönemde peş peş yaptığı satın almalarla dikkat çeken Doğuş Grubu'nun Doğuş Yiyecek İçecek şirketi de yer aldı. 21'inciğe yükselen şirket 201 milyon TL'lik satış yaptı.

EN YÜKSEK FAALİYET DIŞI GELİR İÇECEKÇİNİN OLDU

İkinci 500 listesinde yer alan şirketler arasında faaliyet kârının net satış oranı en yüksek sektör madencilik ve taş ocakçılığı oldu. Yüzde 24.3 kârlılık elde eden bu sektörü, yüzde 14.5 ile mobilya imalatı izledi. Faaliyet

kârının net satış oranı en düşük sektör ise yüzde 1.1 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı oldu. Üretim faaliyeti dışındaki gelirlerle bakıldığında ise faaliyet dışı gelirinin net satış oranı en yüksek sektör yüzde 11.1 ile içeceklerin imalatı oldu. Bu oranın en düşük olduğu sektör ise yüzde 0.7 ile bilgisayar, elektronik ve optik ürünler olarak ortaya çıktı.

YATIRIMLAR NEDENİYLE İRAN'LA DOLAYLI YOLLARLA YAPILAN TİCARETTE YENİ DÖNEM BAŞLIYOR

Deveye hendek atlatma bitti SIRA 'TERCİHLİ TÜRKİYE'DE

GÜLÜMSEMESİ SAYESİNDE KERRY'YLE SAMİMİ OLDU

Iran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarfı, anlaşmanın açıklandığı toplantıda mesleği tavırlarıyla dikkat çekti. Zarfı'nın pazarlıklar sırasında da sürekli gülümsemediği ve İngilizce ve Türkçe'de hitap ettiği görüldü. Bu sayede ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'ye birbiriyle isimleriyle hitap edecek kadar yakınlık kurmuşlardı.

İhracatçıların deyimiyle eskiden 'deveye hendek atlatılarak yapılan' ticaret, artık uluslararası rekabet şartlarına göre olacak. Burada Türkiye'nin elini güçlendiren en önemli nokta ise 1 Ocak'ta imzalanan tercihlî ticaret anlaşması. İlk altı ayda ihracatı yüzde 30 artıran bu anlaşma asıl etkisini yaptırım kalkmasının ardından gösterecek

Seçkin ÜREY
www.interpress.com.tr
0212-313 68 55

İhracatçıların deyimiyle eskiden 'deveye hendek atlatılarak yapılan' ticaret, artık uluslararası rekabet şartlarına göre olacak. Burada Türkiye'nin elini güçlendiren en önemli nokta ise 1 Ocak'ta imzalanan tercihlî ticaret anlaşması. İlk altı ayda ihracatı yüzde 30 artıran bu anlaşma asıl etkisini yaptırım kalkmasının ardından gösterecek

İhracatçıların deyimiyle eskiden 'deveye hendek atlatılarak yapılan' ticaret, artık uluslararası rekabet şartlarına göre olacak. Burada Türkiye'nin elini güçlendiren en önemli nokta ise 1 Ocak'ta imzalanan tercihlî ticaret anlaşması. İlk altı ayda ihracatı yüzde 30 artıran bu anlaşma asıl etkisini yaptırım kalkmasının ardından gösterecek

POZİTİF ETKİLEYECEK
TIM Başkanı Mehmet Büyükekçi sürecin Türkiye'yi pozitif etkileyeceğini ve ilk etapta ticaret hacminin 16 milyar doların bulacağını söyledi.

İRAN'LA 1 GÜNDE İŞ BAĞLANTISI KURULMAZ
Yatırımların kalkması İran pazarını artık Batı ülkelerine de tamamen açacak. Tercihli ticaret avantajlarına rağmen İran pazarında rekabet artacak. İran'la 25 yıldır iş ilişkisi bulunan TIM Başkanı Büyükekçi, "Eskiden komşuluk ilişkisiyle yürüyorduk ama şimdi pazar dünyaya açılacak. Yatırımlar varken ticareti deveye hendek atlatarak yapıyoruz, artık uluslararası yollarla yapacağız. Türkiye'de bütün büyük grupların İran'la iş ilişkisi oldu. Yatırımlar döneminde münasabelerini koruduklarını biliyoruz. İran, 1 günde iş bağlantısı kurulacak bir ülke değil" dedi.

PETROLDE FİYATI ETKİLER
"İran önemli bir kabiliyet, önemli bir rezerv. O ülkenin kabiliyetlerini öncelikle bölge daha sonra da dünya iherğine dayanak dünyadaki petrol fiyatları açısından da son derece önemli olacaktır."

TİCARET VE YATIRIM ARTAR
Twitter üzerinden anlaşmayı değerlendiren Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "İran nükleer anlaşması Türk ekonomisi için çok iyi haber. Bu anlaşma iki ülke arasındaki ticaret ve yatırımlar artırdı" dedi.

BÜYÜK FIRSAT SUNUYOR
"İran büyük nüfusu ve pazaryla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak. Bu anlaşmayla dünya enerji fiyatları da olumlu bir seyir izlemeye devam edecek."

İRAN'A FUARA GİDİYORUZ
"İTO olarak geçen ocak ayında İran'da Türk Hazır Giyim ve Konfeksiyon Fuarı düzenlendi ve büyük bir ilgi gördük. Ocak ayında Tahran'da Expo Turkey in Iran Fuarı düzenleyeceğiz. Rüzgâr iki ülke lehine esiyor."

İran'la dış ticaret 2012'de 22 milyar doları gördü

Reza Zarrab şimdi ne yapacak?
İran'a altın ihracatının büyük sıçrama yaptığı 2012 ve 2013'te bu ilkeye 9.9 ve 4.1 milyar dolar ihracat yapıldı. 2014 yılında son dönemlerin tartışmalı ismi Reza Zarrab'ın ihracat rekorlarını yapan da altın ihracatıydı. Yatırımların kalkması ile altın ödeme döneminin biteceğini işaret edilen Zarrab'ın bu süreçte nasıl bir konuma olacağı merak konusu.

ABD VE AB ŞİRKETLERİ, AVA ÖNCE DEN ÇIKTI
Nisan ayından itibaren bir anlaşma imzalanacağı umuduyla ABD ve AB şirketlerinin Tahran merkezinde yatırım imkânlarını arastırıldığı gündeme geliyordu. ABD kendi şirketlerinin temsilatörlerini resmi olarak yanı sıra da Exxon, BP, Shell ve Eni'nin İran tarafından davet edildiği dile getirildi. Başını Daimler-Benz'in çektiği Alman şirketlerinin de mayıs sonunda Tahran'da toplantılar yaptığı analıştı.

ABD Başkanı Barack Obama

PIYASALAR YUNANİSTAN'DAN SONRA İRAN'LA SEVİNDİ

Ucuz petrol görüldü dolar 2.62'ye kadar indi

Yunanistan'ın Avrupa Birliği'yle borç yapılandırması konusunda anlaşmaya varmasının ardından İran'ın nükleer faaliyetlerini kısıtlaması karşılığında ilkeye uygulanan yaptırımların azaltılması konusunda anlaşma sağlanmasyla dolar 2.62'ye kadar indi. İran ile Batı'nın anlaşması petrol fiyatlarını aşağı çekerek Brent petrolün varil fiyatının 57.03 doları kadar inmesini sağlarken bu gelişme, net petrol ithalatçı olan Türkiye'nin enerji faturasını azaltacağı ve cari açığını olumlu etkileyeceği için Türk Lirası'na yaradı. Borsa İstanbul ise MHP'nin hükümette bulunuma netiyini AKP'ye söylesimlerin ardından günü yüzde 0.42 düşüşle 83 bin 41 puandan tamamladı.

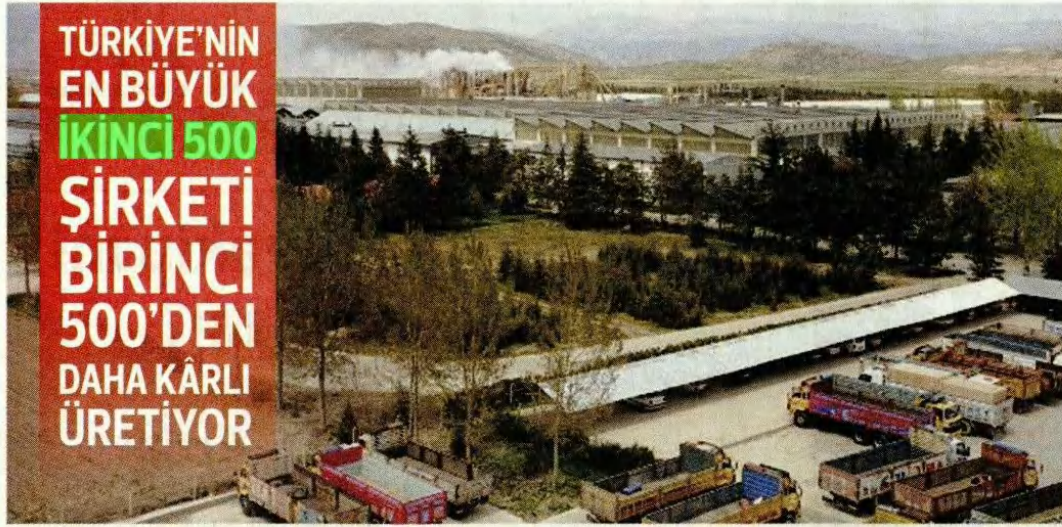
İRANLI TURİST SAYISI 2 MİLYONU BULUR

AMBARGONUN KALKMASI İRANLI TURİSTİ ÇEKECEK

İran ile Batılı devletler arasında Avusturya'nın başkanı Viyana'da gerçekleştirilen nükleer müzakerelerde anlaşma sağlanması Türk turizmciğini heyecanlandırdı. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TURSAB) Başkanı Başaran Ulusoy, "Bu durum bizim turizm sektörümüzde olumlu katkı yaratacağını öngörüyoruz" dedi. İranlıların kendi ülkelerindeki uçaklara ambargodan dolayı parça bulamadığını, bunun da turistin Türkiye'ye gelişinin önündeki en önemli engel olarak görüldüğüne dikkat çekti Ulusoy. "Gelen yıllık 1.5 milyon İranlı turist sayısı 2 milyonu bulur" diye konuştu.

ESKİ TURİST SAYISINI YENİDEN YAKALIYOR

Yıl	Turist	Yıl	Turist
2010	1.885.097	2013	1.196.801
2011	1.879.304	2014	1.590.664
2012	1.186.343		

TÜRKİYE'NİN
EN BÜYÜK
İKİNCİ 500
ŞİRKETİ
BİRİNCİ
500'DEN
DAHA KÂRLI
ÜRETİYOR

KÂRLARINI GİZLEDİLER

Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** sanayi şirketi 2014'te faaliyet kârını yüzde 15 arttırırken, satış kârlılığını yüzde 5.6'ya yükselterek son 10 yılın en yüksek oranını yakaladı. Ancak **ikinci 500**'deki 275 şirket, kâr verilerini gizlemeyi tercih etti.

Şebnem TURHAN

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** büyük sanayi kuruluşu araştırması sonuçları açıklandı. Araştırma sonuçları birinci 500 şirketlerinde olduğu gibi **ikinci 500** şirketlerinin de gizliliği tercih ettiğini ortaya koydu. **İkinci 500**'de isminin açıklanmasını istemeyen firma sayısı 2013'te 30 iken 2014'te 41'e çıktı. Yine bu araştırmada kârını açıklamayan şirket sayısı yarıdan 275 olurken, 187 şirket ise ihracatını açıklamadı. Çalışan sayısını kapatan şirket sayısı da 206 oldu. **İkinci 500**'deki şirketlerin en dikkat çeken özelliği ise birinci 500'e göre kârlılıklarının daha yüksek olması. 2014'te İSO **ikinci 500** şirketleri yüzde 7.5 faaliyet kârına sahip olurken bu oran birinci 500 şirketlerinde yüzde 6.4'tü.

BİRİNCİ 500'DEN DÜŞTÜ

İSO araştırmasının sonuçlarına göre **ikinci 500** şirketleri 2014'te 2013'e göre göre üretimden satışlarını yüzde 12.9 artırdı ve 71.8 milyar TL'ye çıkardı. Net satışlardan da yüzde 11.3'lük artışla 81.9 milyar TL gelir elde edildi. Üretimden satışlara göre birinciliği, 2013'te birinci 500 içinde 492'nci sırada yer alan Hekimoğlu Ün Fabrikası 212.6 milyon lira ile aldı. İkinci, 211.9 milyar TL'lik üretimden satışıyla, 2013'te

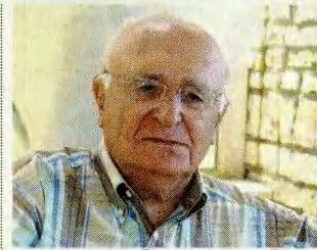
İKİNCİ 500'ÜN İLK 10 ŞİRKETİ

2014	2013	Kuruluşlar	Üretimden satışlar (bin TL)
1	-	Hekimoğlu Ün	212.578
2	184	ORMA Orman Mahsulleri	211.926
3	21	Başkent Çimento	211.817
4	56	Frimpeks Kinyo	211.812
5	160	Uğurdemir Hali	211.326
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908
7	-	B-Plas Plastic	210.850
8	66	Kaplan Kardeşler Hali	208.518
9	87	Abdiogulları Ambalaj	207.932
10	-	Karadere Tarım	207.693

184'üncü sırada yer alan ORMA Orman Mahsulleri oldu. Bu yılın üçüncüsü ise 211.8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento. Bu kuruluş 2013'te **ikinci 500** arasında 21'inci sırada yer almıştı. Dönem kâr ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığını da 2014 yılında son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5.5'e çıkaran **ikinci 500** şirketleri, öz kaynak kârlılığını da yüzde 13.9'a yükselterek on yılın en yüksek seviyesini yakaladı.

ÜRETİM DIŞI GELİRLER

İkinci 500'ün üretim faaliyetleri dışı net gelirleri, 2013'te yüzde 153.2 azalmıştı. 2014'te yüzde 219.3 artışla 736.5 milyon TL oldu. 2014'te **ikinci 500** içinde kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu.

DEMİREL'İN DÖNÜŞÜ

İSO **ikinci 500** listesinde tam 182 sıra birden yükselerek ikinciliği alan ORMA Orman Mahsulleri bu başarıyı ihracatla yakaladı. Satışlarını 2013'i göre yüzde 54.26 artıran şirket yonca levha ihracatını ise yüzde 3 bin 981 artırmayı başardı. Üç ana üretim grubundan yonca levha üretimi yüzde 24.43, melaminli kağıt üretimi yüzde 67.85, MK yonga levha üretimi ise yüzde 66.65 arttı. Merhum 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in kardeşi Şevket Demirel'in yönetim kurulu başkanı olduğu şirket büyük bir başarıya ulaştı. 2014 yılında artırdığı üretimini ihracata yöneltti. Hiç ihracat yapmadığı İtalya, Romanya, Fas ve Rusya gibi ülkelere ihracata başlayan, Bulgaristan, Azerbaycan, İran, Gürcistan, Lübnan gibi ihracat pazarlarına satışlarını ikiye katlayan şirket başarıyı da yakaladı.

ISO, Türkiye'nin ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu açıkladı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), geçen ay kamuoyu ile paylaştığı 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014' araştırmasının ardından, 'Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014' araştırmasını da açıkladı. **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 artırarak, 71,8 milyar TL'ye çıkarırken, net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti. Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırmasında ilk sırayı, 2013 yılında Birinci 500 içinde 492'inci sırada yer alan Hekimoğlu Un Fabrikası 212,6 milyon TL'lik üretimden satışı ile yer aldı. İkinci sırada, 211,9 milyar TL'lik üretimden satışıyla, bir önceki sıralamada 184'üncü sırada yer alan ORMA Orman Mahsulleri bulunuyor. Bu yılın **ikinci 500**'ünün üçüncü sırası ise 211,8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento'nun oldu. Bu kuruluş 2013 yılında **ikinci 500** arasında 21. sırada yer almıştı.

Türk şirketleri HEYECANLI

İSTANBUL Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, "İran'a uygulanan ambargoların kalkmasıyla birlikte ikili ticari ilişkilerimiz yeni bir ivme kazanacaktır. Anlaşma öncesi özel sektörümüz uygulanan ambargolar nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. İşte bu anlaşmayla bu olumsuz hava geride kalıyor" değerlendirmesinde bulundu. Bahçivan, şunları kaydetti: "İran büyük nüfusu ve pazarıyla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak" diye konuştu.

İSO İkinci 500 Büyük Firma Araştırması bize ne diyor?

İstanbul Sanayi Odası'nın geleneksel Türkiye'nin En Büyük 500 Firması Araştırması, geçen ay açıklanmıştı. Dün açıklanan 2. En Büyük 500 Firma Araştırması'yla, nispeten daha KOBİ nitelikli şirketlerin 2014 performansları mercek altına alındı.

İSO İkinci 500'ü, hem bir önceki yıla, hem de ilk 500'le karşılaştırdığımda, benim kayda değer bulduğum noktalar şunlar:

■ İkinci 500'de ilk 10'da yer alan şirketlerin hiçbiri, geçen yılki sıralamada ilk 10'da yer almıyor. Bu 500 şirketin 95'i, yani neredeyse beşte biri listeye yeni girmiş; bunlardan 27'si 2013'te ilk 500'deyken irtifa kaybederek, 68 şirket ise İSO 1000 sıralamasının dışından gelerek... Anlayacağınız önceki yıllara oranla ciddi bir hareketlilik söz konusu.

İleri teknoloji % 4.3

■ İkinci 500 büyük şirket, teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer açısından incelendiğinde durum, birinci 500'deki dağılımdan bir nebze daha iyi. Şöyle ki: İlk 500'de düşük ve orta-düşük teknolojilerin, yaratılan katma değerdeki payı % 77'yken, İkinci 500'de bu oran % 72. Orta-yüksek ve yüksek teknolojilerle yaratılan katma değerde ise fark küçükler lehine daha da açılıyor: İlk 500'de oran % 22'yken İkinci 500'de % 31. Ancak salt yüksek teknolojiyi ele alırsak ilk 500'de %

2.6'dan % 3.2'ye bir ilerlemeye karşılık İkinci 500'de % 4.6'dan % 4.3'e bir gerileme var.

Ar-Ge...

■ Ar-Ge harcamaları ise maalesef tam anlamıyla yerlerde sürünüyor. İkinci 500

büyük sanayi kuruluşunun gelirlerinden Ar-Ge'ye ayırdıkları pay, sadece % 0.31. En büyük 500'de bu oran % 0.74, Türkiye genelinde % 0.91. Hal böyleyken ihrac ürünlerimizin kilogram fiyatını 1.6 dolardan 3-4 dolara yükseltebilmemiz, maalesef uzak bir hayal gibi duruyor.

Neyse ki oto yan sanayi gibi ihracatının kilogram fiyatını 6 dolara yükseltmiş olan, az sayıdaki sektörlerimiz de var ve yapılan ihracat da öyle az-buz değil; 9.1 milyar dolar, toplam ihracatımızın 17'de 1'i. Bu tür istisnalar olmasa, ihracatın kilo fiyatı 1.5 doların da altında olurdu...

Tek başına Apple

İSO Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay, en büyük 500 sanayi kuruluşunun 2014 yılı toplam 473 milyar TL'lik cirosu için "500 şirketimizi tek bir işletme sayarsak, ancak 180 milyar dolarlık bir üretimden satışa ulaşabiliyor. Bu sonuçla bizim 500 büyüğün satışları, ABD'li Apple'ın tek başına yaptığı ciro kadar" demişti. İkinci büyük 500 sanayi kuruluşunun toplam 82 milyar TL'lik 2014 cirosu için acaba nasıl bir karşılaştırma yapar?

Fırsat kapısı açıldı dev rakip uyandı

Iran Dışişleri Bakanı Javad Zarif, İran ile 6 ülke arasında süren nükleer müzakerelerinin anlaşmayla sonuçlanması üzerine, Viyana'daki Palais Coburg otelinin balkonunda sevinç kahaahaları attı.

Nükleer konusunda anlaşma sağlanınca, Türk iş dünyası, 30 milyar dolarlık ticaret hedefi için kolları sıvadı. Ancak bakir bir yatırım alanı olan İran, bu yönüyle bütün ülkelerin radarına girerek Türkiye'ye rakip olarak öne çıkabilir

EKONOMİ SERVİSİ

Batılı devletler ile İran arasında varılan anlaşma, Türk iş dünyasında heyecan yarattı. İran'ın, nükleer enerjiyi barışçıl amaçlarla kullanmayı taahhüt etmesiyle, bu ülkeye yönelik ambargonun kalkacak olması, ticaret ve yatırımlarda adeta patlamaya yol açacak. Türkiye bu süreçte yakın komşuluk avantajını değerlendirme arсында olurken, 80 milyonluk dev ve bakir bir pazar olan İran, dünyadaki büyük yatırımları çekerek Türkiye'ye rakip olabilecektir.

'Petrol için son derece önemli'

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız da anlaşma ve olası sonuçlarına ilişkin olarak söyledi:

"İran ile nükleer anlaşmayı son derece olumlu bir gelişme olarak görüyorum, nihayetlendiğinde etkisi ortaya çıkacaktır. İran'da yatırım dönmeyen birçok kalem vardı onları da öntü açılmı olacak. İran'ın kabiliyetlerini, öncelikle bölge daha sonra da dünya için sunmak dünyadaki petrol fiyatları açısından da son derece önemli olacaktır."

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Twitter hesabından, "İran nükleer anlaşması Türk ekonomisi için çok iyi bir haber, iki ülke arasındaki ticaret ve yatırım artıracaktır" diye yazdı.

MEHMET BÜYÜKEKŞİ / TİM Başkanı

'BÖLGE TİCARETİNE POZİTİF YANSIYACAK'

"Anlaşmayla İran'a yatırımların kalkmasının, İran Riyali'nin istikrara kavuşmasını ve İran'ın uluslararası bankacılık sistemine entegrasyonunu kolaylaştıracağına inanıyoruz. Bu gelişmenin İran ile ticaretimizi önümüzdeki dönemde olumlu etkilemesini bekliyoruz. İran'ın zenginleşmesini ve dolayısıyla bölgede tüketimin artmasını sağlayacak gelişmeler, ihracat potansiyelimiz için büyük önem taşıyor. İran'ın dünya ile bütünleşmesi ve bölgede siyasal risklerin azalması, tüm bölgeye yatırımların artmasını sağlayacağı için Türkiye bu süreçten hem yatırım hem de ticaret anlamında pozitif etkilenecektir."

RIZA ESER / Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı

'30 MİLYAR DOLARLIK HEDEFİN ÖNÜ AÇILDI'

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı Rıza Eser, "Anlaşma daha yeni. Ambargonun kalkması zaman alacaktır. İlişkilerin ileri gitmesi ve ticari hacmin artması iki ülke için de iyi. Bankacılıkta sıkıntılar yaşamıştık. Türkiye ambargo zamanında İran'ın yanında yer aldığı için Türkiye'ye önem verecektir. 2016 için 30 milyar dolarlık ihracat hedefimiz var. Gıda, kimyasal, enerji ve otomotivde canlanma olur. Petrolde zaten olumlu haber geldi. Petrol fiyatları indi. İran enerjide söz sahibi bir ülke. Ben umutluyum. Enerji ve petrol tesislerinde önemli yatırımlar var."

İBRAHİM CAĞLAR / İstanbul Tic. Odası Başkanı

'TİCARET YAPMAK İÇİN LOBİLER YARIŞACAK'

"Karar İran için olduğu kadar, Türkiye için de tarihi öneme sahip. 80 milyonluk İran nüfusunun 3'te biri ile dil sorunu yaşamadan ticaret yapabiliyoruz. Kapı komşuza geçtiğimiz yıl yaptığımız ihracat 4 milyar dolar bile değil. Nükleer müzakerelerde uzlaşma sağlanmasının ardından Avrupa ülkeleri ve özellikle Çin İran'da lobi yarışına girecek. Başka bir deyişle, barış ortamı İran'a yatırımcı akınına neden olacak. Haliyle bu yatırım akınında Türk girişimcileri de dost ülke İran'ın yanında bulunacak. Yeni iş fırsatlarını birlikte geliştireceğiz. Rüzgar iki ülke lehine esiyor."

ERDAL BAHCIVAN / İSO Başkanı

'BİRÇOK SEKTÖR İÇİN FIRSATLAR SUNACAK'

"İran'a uygulanan ambargoların kalkmaya başlamasıyla birlikte ikili ticari ilişkilerimiz yeni bir ivme kazanacaktır. Bu anlaşma öncesi özel sektörümüz uygulanan ambargolar nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. İran büyük nüfusu ve pazarıyla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak. Bu anlaşmayla dünya enerji fiyatları da olumlu bir seyir izlemeye devam edecek. Sınır ticaretimizin canlanmaya başlayacak olması Doğu sınırlarımızdaki yöre insanının hayatına olumlu katkı yapacak."

TARKAN KADOĞLU / TÜRKONFED Başkanı

'BU KARAR BÖLGEDE DENGELERİ DEĞİŞTİRİR'

"Nükleer anlaşma sağlanması bölgemizde ve dünyada jeostratejik ve ekonomik anlamda dengeleri değiştirecek. Anlaşma Türkiye ile İran arasında birçok siyasi ve ekonomik fırsat içeriyor. Önemli rezervlere sahip İran petrol ve doğalgazı, Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktarılabilir. Demir çelikten, kimya, turizm, bankacılık, ulaştırma, otomotiv yan sanayiye kadar birçok sektörde pazarın genişlemesi söz konusu. Ambargoların kalkması Türkiye'nin ve İran'ın sınır illerindeki ticarete de olumlu yansiyacak. Komşu bölgelerimiz için turizmden, gıda ticaretine kadar yeni fırsatlar doğabilir."

TİMUR BAYINDIR / TUROB Başkanı

'TURİST SAYISINDA DA ÖNEMLİ ARTIŞ OLACAK'

"Yatırımların hafiflemesi turizmi daha da rahatlatacak. İran turizmde bizim için çok önemli bir pazar. Bir dönem bu ülkeden gelen turist sayısı 2 milyona dayanmıştı. 2014 yılında 1 milyon 590 bin İranlı turist geldi. Bu yıl ilk beş ayda Türkiye'ye gelen turist sayısında yüzde 1.2'lik düşüşe rağmen İran pazarında yüzde 6.3 artış yaşandı ve 5 ayda İranlı turist sayısı 656 bin kişi oldu.

İranlılar alışveriş turizminde de en fazla gelir bırakan turist grupları arasında yer alıyor. Türkiye'de yaptığı alışveriş sonrasında en fazla vergi iadesini yine İranlılar alıyor."

KÜÇÜKLER KÂRDA FARK ATTI

Birinci Hekimoğlu Un İstanbul Sanayi Odası

(İSO), İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının 2014 sonuçlarını açıkladı. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, bir önceki yıla göre net satışlarını yüzde 11.3 artırarak 81.905 milyar liraya çıkardı. Listede ilk sırayı, 212.6 milyon lira üretimden satışı ile 2013'te Birinci 500 içinde 492'nci olan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı. İkinci ise 211.9 milyar lira ile ORMA Orman Mahsulleri oldu.

İlk 500'de gerilemişti

Üçüncü sırada 211.8 milyon lira ile BAŞTAŞ Başkent Çimento yer aldı. İkinci 500'ün üretimden satışları 2014'te yüzde 12.9 artarak 71.8 milyar lirayı buldu. 2013'te esas faaliyet kârını 5.3 milyar liraya çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran firmaların 2014 faaliyet kârı yüzde 15 artışla 6.2 milyar lira oldu. İSO İkinci 500 2014'te yüzde 7.5 faaliyet kârı elde etti. Birinci 500'ün 2014 faaliyet kârı yüzde 8'den yüzde 6.4'e gerilemişti.

İSO'nun çalışmasında, İkinci 500'deki firmaların potansiyeline dikkat çekilerek bu firmaların desteklenmesi gerektiği belirtildi.

Erdal Bahçivan

Büyük potansiyel var

İSO Başkanı Erdal Bahçivan yaptığı değerlendirmede, küçük şirketlerin 2014'te kıt finansman kaynaklarını iyi kullandığını söyledi. İkinci 500'de yer alan firmaların sanayinin ihtiyaç duyduğu atılım için büyük potansiyel taşıdığını dile getiren Bahçivan, "Bu firmaların yönlendirilmeleri ve desteklenmeleri halinde Türkiye ekonomisi için çok daha yüksek ve kaliteli katkı oluşturabiliriz" ifadelerini kullandı.

2014 yılında İSO İkinci 500 içinden ilk 20 firma

2014	2013	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	-	Hekimoğlu Un	212.578.183
2	184	ORMA Orman	211.926.909
3	21	Başkent Çimento	211.817.249
4	56	Frimpeks Kimya	211.812.855
5	160	Uğurdemir Halı	211.326.603
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7	-	BPO B-Plas	210.850.654
8	66	Kaplan Kardeşler	208.518.475
9	87	Abdioğulları	207.932.745
10	-	Karadere Tarım	207.693.276
11	12	Bursa Çimento	207.034.124
12	3	Teksüt	206.897.381
13	-	Klimasan	206.844.308
14	-	Durum Gıda	206.700.175
15	85	Cevher Döküm	206.625.159
16	-	Bekaert Kartepe	206.078.397
17	131	Poyraz Fındık	205.950.276
18	36	Santa Farma İlaç	204.937.178
19	6	Felda İffco Gıda	204.329.204
20	108	Ersulu Tekstil	204.211.700

İSO'nun küçüklere 'esas'lı çıktı

İSO'nun İkinci 500'ü, büyüklerinin aksine esas faaliyeti olan üretimden kazanmaya ağırlık verdi. Listedeki şirketlerin faaliyet dışı geliri 2012'ye göre yarı yarıya azaldı. Üretimden satışlar % 13 arttı. İkinci 500'ün birincisi ise Hekimoğlu Un

2014'TE Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde olduğu gibi İkinci 500'de de kâr eden şirket sayısında belirgin bir artış olduğu görülüyor. Geçen yıl İkinci 500 sıralamasında kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar edenlerinki ise 74 oldu. 2013'te ise bu rakamlar sırasıyla 377 ve 123'tü. İSO'nun ilk 500 kuruluşunda üretim dışı faaliyetlerden gelen gelirler artmıştı. İlk 500'ün 2013'teki faaliyet dışı gelirleri 7.5 milyar lira iken, 2014'te 13.6 milyar liraya ulaştı. Faaliyet dışı gelirlerin kâra oranı da yüzde 50.3'e çıkarak yine 2008'den sonra rekor kırdı.

Kâr eden şirket sayısı arttı

Erdal Bahçivan

Finansman giderleri azaldı, kârlılık arttı

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, sonuçları şöyle değerlendirdi: "2013'te finansal giderleri yüzde 73 artan İkinci 500 listesindeki şirketlerin, geçen yıl bunu telafi ettikleri anlaşılıyor. Finansman giderleri de yüzde 5 azalırken borçlanma hızı yavaşladı. Satışlarda kârlılık oranı yüzde 5.6, özkaynakta ise yüzde 13.9'a yükselerek 10 yılın zirvesine çıktı."

İstanbul Sanayi Odası'nın üretimden satışlara göre belirlediği ve KOBİ'lerin yer aldığı İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırması, küçüklere göre üretime daha fazla ağırlık verdiğini ortaya çıkardı. İkinci 500 araştırmasında dikkat çeken göstergelerin başında, şirketlerin üretim faaliyeti dışındaki gelirlerinde yaşanan artış geliyor. Listede yer alan firmaların faaliyet dışı gelirleri 2014'te 736.5 milyon TL oldu. Bu rakam, 2012'de 1.2 milyar TL'ydi.

HEKİMOĞLU İLK SIRADA

Araştırmaya göre, İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014'te üretimden satışlarını bir önceki yıla göre yüzde 12.9 artırarak 71.8 milyar TL'ye çıkarırken, net satışlardan da yüzde 11.3'lük artışla 81.9 milyar TL elde etti.

Üretimden satışlara göre bu yıl listenin ilk sırasında, 212.6 milyon liralık ciroyla 2013'te 492'nci durumda olan Hekimoğlu Un Fabrikası var. İkinci sırada ise 211.9 milyon TL'yle ORMA A.Ş. bulunuyor. İkinci 500'ün üçüncü sırası ise 211.8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Çimento'nun oldu.

Araştırmanın sonuçlarını yazılı olarak açıklayan İSO Başkanı Erdal Bahçivan, 2014 verilerinde ilk göze çarpan sonucun esas faaliyet kârlarındaki istikrarlı artış olduğunu belirtti. Bahçivan listedeki şirketlerin faaliyet kârında geçen yıl 2013'e göre yüzde 12.9'luk bir artış yakaladığını açıkladı.

İkinci 500 listesinin ilk 10'u

Şirket satışlar	Üretimden (Milyon TL)
1- Hekimoğlu Un	212.578.183
2-ORMA Orman	211.926.909
3-BAŞTAŞ Çimento	211.817.249
4-Frimpeks	211.812.855
5-Uğurdemir Halı	211.326.603
6-SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7-BPO Plastic	210.850.654
8-Kaplan Halı	208.518.475
9-Abdioğulları Plastik	207.932.745
10-Karadere Tarım	207.693.276

Sanayinin 'İkinci 500'ü 2014'te mali dalgalanmayı iyi yönetti

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun cirosu yüzde 12.9 artarak 71.8 milyara yükseldi. ISO Başkanı Bahçıvan "Küçük şirketlerimiz, 2014'te kit finansman kaynaklarını iyi kullandı" dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (ISO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırması sonuçlarına göre, 2014 yılında İkinci 500'ün üretimden satışları bir önceki yıla göre yüzde 12.9 artışla 71.8 milyar liraya, net satışları da yüzde 11.3 artışla 81.9 milyar liraya yükseldi. Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırmasında ilk sırayı, 2013 yılında Birinci 500 içinde 492. sırada yer alan Hekimoğlu Un Fabrikası 212.6 milyon liralık üretimden satışı ile yer aldı.

Kâr eden şirket sayısı arttı

Bilanço hanelerinde kar yazan şirket sayısında 2013 yılında İkinci 500 Büyük'te de Birinci 500'deki gibi bir azalma olmuştu. 2014'te ise Birinci 500'de olduğu gibi İkinci 500'de de kar eden şirket sayısında belirgin bir artış kaydedildi. İkinci 500 içinde 2014 yılında kar eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu.

İkinci 500'ün lideri Hekimoğlu Un

Sıra	Şirket	Üretimden Satışlar (Milyon TL)
1	Hekimoğlu Un	212.5
2	ORMA Orman Mah.	211.9
3	BASTAS Baskent Cim.	211.8
4	Frimpeks Kımya	211.8
5	Uğurdemir Halı	211.3
6	SCA Yıldız	210.9
7	BPO B-Plas Plastic	210.8
8	Kaplan Kardeşler Halı	208.5
9	Abdioğulları Plastik	207.9
10	Karadere Tarım	207.6

2013 yılında kâr eden kuruluş sayısı 377, zarar eden firma sayısı ise 123 olarak ortaya çıkmıştı. İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı

Erdal Bahçıvan, küçük şirketlerin 2014'te kit finansman kaynaklarını iyi kullandığını bildirdi. Araştırmanın 2014 verilerine bakıldığında ilk göze çarpan sonuçlardan birinin esas faaliyet kârlarındaki istikrarlı artışın sürmesi olduğunu vurgulayan Bahçıvan, İkinci 500'ün 2014 yılı kârlılık verileri ve finansal giderlerinde de olumlu bir tablo olduğuna dikkati çekti.

95 yeni şirket girdi

İkinci 500'de 2014 yılında en çok ihracat gerçekleştiren kuruluş 105 milyon dolarla "Prekons İnşaat" oldu. Onu 103 milyon dolarla "ATK Tekstil" ve 97 milyon dolarla "Cevher Döküm" izledi. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 2014 yılında 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013 yılında "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" arasında yer alırken, bu yıl İkinci 500'e geriledi. 68 kuruluş ise geçen yılki ISO 1.000 sıralamasının dışından gelecek sıralamaya girdi.

İran ile BMGK üyesi 5 ülke ve Almanya arasında yaklaşık iki yıldan bu yana sürdürülen nükleer müzakerelerde mutabakat sağlandı.

Anlaşma bölgede tansiyonu düşürür

►► Anlaşmaya göre, İran'a ambargolar kaldırılacak. Ancak BM'nin İran'a uyguladığı silah ambargosu 5 yıl, füze ambargosu ise 8 yıl daha etkin kalacak. Tahran'ın Batı'yla anlaşması, Türkiye'de olumlu hava estirenken, bu sonucun bölgede tansiyonu düşüreceği beklentisi hakim. ►► 6-11

Nükleer müzakerelerde anlaşmaya varıldı İRAN ARTIK SAHNEDE

Iran ile Batılı devletler arasında nükleer müzakerelerde nihai anlaşma sağlandı. Yaptırım ve ambargoları kaldıran anlaşmayla Tahran yönetimi, bölge ve dünya siyasetinde daha rahat hareket edebilecek.

BATI İLE
VARILAN ANLAŞMA
EN ÇOK İRAN'I
GÜLDÜRDÜ

İRAN ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) üyesi 5 ülke ve Almanya (5+1 ülkeleri) arasında sürdürülen nükleer müzakerelerde anlaşmaya varıldı. İki haftadan uzun süredir Avusturya'nın başkent Viyana'da yoğun biçimde devam eden görüşme maratonundan çıkan olumlu sonuçla İran'a uygulanan çeşitli yaptırımlar ve ambargolar kaldırılacak. Ancak BM'nin İran'a uyguladığı silah ambargosu beş yıl, füze ambargosu ise 8 yıl daha etkin kalacak. İran Devlet Başkanı Hasan Ruhani, resmi Twitter hesabından "bu gereksiz krizin çözümlenmesinin yeni ufuklar açtığını" söyledi. Ruhani, anlaşmanın resmen açıklanmasının ardından ise kameraların karşısına geçerek anlaşmanın bir kazan-kazan anlaşması olduğunu belirterek "Allah ulusumuzun dualarını kabul etti" ifadelerini kullandı.

Yeni bir sayfa açılıyor

İran Dışişleri Bakanı Muhammed Zarif, anlaşmayı "tarihi bir an" olarak niteledi. Mükemmel bir sonuç elde edemedikleri

ni vurgulayan Zarif, "Fakat hepimiz için büyük bir başarı" dedi. "Bugün tüm umutlar tükenbilirdi" diyen Zarif, "Fakat artık umut dolu yeni bir sayfa açıyoruz" diye konuştu. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, "Bugün bütün dünyanın rahat bir nefes aldığına eminim" dedi. BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun da, "İran ile 5+1 ülkeleri arasındaki tarihi anlaşmayı samimiyet ve memnuniyetle karşıladığımı" söyledi.

Anlaşmada neler var?

İran'a BMGK, AB ve ABD çeşitli yaptırımlar uyguluyor. Varılan anlaşmaya göre BM müfettişleri, haklı gerekçeler gösterme koşuluyla İran'da askeri tesislere girebilecek. İran anlaşma koşullarını 65 gün içinde yerine getirmese yaptırımlar yeniden yürürlüğe girecek. Anlaşmayla birlikte BMGK'nın uyguladığı ticari yaptırımlar ile nükleer enerji alanında faaliyet gösteren özel ve tüzel kişilerin seyahat yasağı kalkacak. İran gelecek 15 yıl süresince yeni uranyum zenginleştirme tesisi ya da ağır su reaktörü inşa edemeyecek. İran 10 bin kilogram olan zenginleştirilmiş uranyum stokunu 300 kilograma indirerek 15 yıl süreyle bu miktarda tutacak.

İran ile Batı arasında varılan anlaşma dünya basınında da büyük yankı buldu. İtalyan haber ajansı ANSA, "Nükleerde tarihi anlaşma" ve "İsrail: Şer ek-seni kazandı" başlıklarıyla anlaşma için son engellerin de aşıldığı duyuruldu.

Dünya basını: Duvar yıkıldı

Alman Bild gazetesi "Nükleer pazarlık tamam!" manşetini kullanarak, 13 yıl süren siyasi pazarlıkların ardından İran ile yapılan müzakerelerin sona erdiğini yazdı. İngiliz yayın kurumu BBC, "yıllarca ve aylarca süren müzakerelerin ardından İran'ın nükleer programıyla ilgili tarihi bir anlaşmaya varıldığını" bildirerek, bu anlaşmayla İran'ın nükleer aktivitelerinin kısıtlanacağı ve karşılığında da bu ülkeye yönelik uluslararası ekonomik yaptırımların kaldırılacağını duyurdu. Guardian gazetesi internet sitesinde anlaşmaya ilişkin yer verdiği yorumda, "Birçok İranlı bu anlaşmayı Berlin duvarının yıkılması gibi görececek" denildi. Daily Telegraph gazetesi ise "anlaşmanın tarihi olduğu ancak bunun ABD'nin Ortadoğu stratejisinin yerini dolduracak bir unsur olarak görülmemesi gerektiği" yorumunda bulundu.

Türkiye memnuniyetle karşıladı

DİŞİŞLERİ Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Türkiye'nin İran'la 5+1 ülkeleri ile İran arasında uzun zamandır devam eden müzakerelerin "kapsamlı ortak eylem planı" adı verilen bir anlaşma üzerinde mutabakatla sonuçlanmasını memnuniyetle karşıladığı bildirildi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Cavuçoğlu da, "İran'ın özellikle Suriye, Irak ve Yemen'deki rolünü de gözden geçirmesi gerekiyor. Pozitif, yapıcı rol oynaması gerekiyor. Mezhep temelli politikalardan vazgeçmemiz lazım. Özellikle de siyasi diyaloga önem vermemiz lazım. Kardeş İran'dan da beklentimiz budur" açıklamasında bulundu.

İsrail çıldırdı: Her şeyi yapacağız

İRAN'LA Batı arasında varılan anlaşmaya İsrail tepki gösterdi. İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı Tzipi Hotovely, "Anlaşma, İran tarafından yönetilen ser eksensine şartlı teslim olmanın tarihi bir boyutunu temsil ediyor. İsrail devleti bu anlaşmanın onaylanmasını engellemek için gerekli tüm diplomatik çabayı gösterecektir" dedi. İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ise "Dünya için tarihi bir hata" dedi.

Korkak bir anlaşma değil

ABD Başkanı Barack Obama, İran ile yapılan nükleer anlaşma hakkında "Bu anlaşma korkak bir anlaşma değil" yorumunda bulundu. İran ile anlaşmanın "güven üzerine değil doğrulama üzerine" inşa edildiğini söyleyen Obama, "Böyle anlaşmalar dostlarla yapılmaz" diyerek Sovyetler Birliği dönemindeki nükleer silahsızlanma anlaşmalarını hatırlattı. Yaptırımların yeniden devreye girebileceğini

vurgulayan Obama, bu anlaşmanın "ABD diplomasininin gerçek ve anlamlı değişim getirebildiğini gösterdiğini" söyledi. ABD Kongresi'nin bu anlaşmaya karşı çıkarabileceği tüm engelleri veto edeceğini sert bir dille hatırlatan Başkan Obama, isim vermeden İsrail'in lobi faaliyetlerine gönderme yaptı. Obama, "Anlaşmayla İran'ın nükleer silah elde edebileceği tüm yollar kesildi" diye konuştu.

Tahran'ın Batı'yla anlaşması TÜRKİYE'Yİ UÇURACAK

BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesi ve Almanya'nın İran'la nükleer müzakerelerde anlaşmaya varması dünyanın gözünü 80 milyonluk ülkeye çevirdi. Büyük yatırımcıların henüz girmediği son büyük ekonomi İran, Türkiye'ye de 2 yılda 30 milyar \$ kazandıracak.

İRAN'LA Birleşmiş Milletler'in (BM) beş daimi üyesi ve Almanya (5+1 ülkeleri) ile arasında Viyana'da 18 gündür süren nükleer müzakerelerde anlaşmaya varılması başta Başbakan Ahmet Davutoğlu olmak üzere hükümet tarafından memnuniyetle karşılanırken, dünyada ise dikkatlerin 80 milyonluk ülkenin ticaretine çevirmesine neden oldu. Ambargonun kalkmasıyla çağ atlayacak olan İran'ın tek kelimeyle Türkiye'yi uçurması bekleniyor.

2020 hedefi öne çekildi

Anlaşmanın tam olarak uygulamaya konması aylar sürebilir ancak yaptırımların kaldırılmasının İran'a yapılan ihracatın ve yatırımları 2 kat artırmaya bekleniyor. Uzmanlar ambargoların kalkması ile İran'ın 250 milyar dolarlık bir dış ticaret hacmi oluşturacağı ve Türkiye'nin de bu pastadan en az yüzde 10 pay alacağını belirtiyor. Bu durumun iki ilke arasındaki 16 milyar dolarlık ticaret hacminin bir anda 45 milyar dolara yükselmesi anlamına geliyor. Hatta 2020 yılı için İran'a 35 milyar dolar ihracat hedefi

koyan ihracatçılar bu rakamı şimdiden revize etti. 1 Ocak'ta devreye giren Tercihli Ticaret Anlaşması'nın da etkisiyle yılın ilk 6 ayında bu ülkeye yüzde 30 ihracat artışı sağlayan ihracatçılar 2016 için İran'a 30 milyar dolarlık ihracat hedefliyor. Uzmanlara göre nükleer anlaşma, dünyadaki son büyük pazarın açılması anlamına geliyor. Yatırım bankası Renaissance Capital'e

göre İran, büyük yatırımcıların henüz girmediği son büyük ekonomi. Yaptırımların kaldırılmasıyla Tahran Borsası'nın 2016 başında yatırımcılara açılması bekleniyor. İlk yıl sermaye girişlerinin 1 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor. Şu ana kadar kurumsal yatırımcılara kapalı olan İran pazarı iştah kabartıyor. Anlaşmanın İran ekonomisi ve küresel enerji piyasası

larında da önemli sonuçlar olacak. Bun noktada Türkiye'nin jeopolitik konumu nedeniyle İran'ın doğal kaynaklarının dünyaya ulaştırılmasında bir enerji koridoru görevi üstleneceğini de belirtiyor.

Türkiye neler kazanacak?

Anlaşmanın Türkiye'ye etkileri konusunda şu noktalar dikkat çekiliyor: Dünya piyasalarında petrol ve altın fiyatlarını düşecek. Bu durum Türkiye'nin hem cari açığını hem de enflasyonu olumlu yönde etkileyecek. Altın ticaretindeki kısıtlamaların kalkması, Türkiye'nin petrol ve doğalgaz ticaretini operasyonel olarak kolaylaştırarak, İran'ın petrol ve doğalgaz pazarına tüm gücüyle dönmeye, Türkiye'nin global ortamda enerji köprüsü rolünü güçlendirecek ve Türkiye'yi bölgesinde daha güçlü kılacak. Gıda, ilaç, tıbbi malzeme ve otomotiv yedek parçaları başta olmak üzere, kısıtlamaların askıya alındığı alanlarda Türkiye için de İran'a ihracat şansı doğacak. İhracat katlanacak. İran'da alt yapı ve yatırım ortamı doğacak ve Türk şirketleri bu durumdan faydalanacak.

Davutoğlu: Keske çok önce imzalsaydı

İRAN'LA varılan anlaşmayı değerlendiren Başbakan Ahmet Davutoğlu anlaşmayı memnuniyetle karşıladı. Davutoğlu "Bizim pozisyonumuz bugünden değil, 5 sene önce 2010'da böyle bir anlaşmanın işareti bile ufukta gözükmezken yaptığımız diplomatik çabalarda da açık ve belliydi. O dönemde bir anlamda Tahran Anlaşmasının zeminini hazırlamış Dışişleri Bakanı olarak herkesce malumdur. Keske bu anlaşmaya çok daha önce varılsa ve gerginlik düşürülmesü, nükleer silah tehdidi ortadan kalmış olsaydı. Ambargoların kalkması da bizim için olumlu bir gelişmedir" dedi. Enerji Bakanı Taner Yıldız ise "Yatırımların önü açılmış olacak" derken Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ise "Anlaşma Türk ekonomisi için çok iyi bir haber. Ticaret ve yatırımları artıracak" açıklaması yaptı.

İşdünyasının beklentisi yüksek

İran'la Batılı ülkelerin vardığı anlaşma iş dünyasını memnun etti. İşadamları anlaşmanın Türk ekonomisi için birçok fırsatı da beraberinde getireceğini belirterek beklentilerini yükselttiler.

Türkiye pozitif etkilenecek

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi: Sağlanan anlaşmayla İran'a yaptırımların kalkmasının, İran Riyal'inin istikrarı kavusmasını ve İran'ın uluslararası bankacılık sistemine entegrasyonunu kolaylaştıracağına inanıyoruz. İran ile yaptığımız tercihli ticaret anlaşması 1 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe girdi. Yılın ilk 6 ayında İran'a ihracatımız yüzde 30 artarak 1.9 milyar dolara yükseldi. İran'ın zenginleşmesini sağlayacak gelişmeler, ihracat potansiyelimiz için büyük önem taşıyor. İran ile ticaret hacmimizin yıl sonunda 16 milyar dolar, 2016 sonu itibarıyla ise 35 milyar dolara yükselmesini bekliyoruz.

Birçok sektör için fırsatlar sunacak

İSO Başkanı Erdal Bahçivan: "Dün Batı'daki komşumuzdan, bugün Doğu'daki komşumuz İran'dan olumlu haberlerin gelmiş olması, son derece sevindirici. İran'a uygulanan ambargoların kalkmaya başlayacak olmasıyla birlikte ikili ticari ilişkilerimiz yeni bir ivme kazanacaktır. Bu anlaşma öncesi özel sektörümüz uygulanan ambargolar nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. İşte bu anlaşmayla bu olumsuz hava geride kalıyor. İran büyük nüfusu ve pazarıyla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak."

Ekonomik dengeler değişir

TÜRKONFED Başkanı Tarkan Kadooğlu: İran ile 12 yıl süren sürecin ardından, nükleer anlaşma sağlanması bölgemizde ve dünyada jeostratejik ve ekonomik anlamda dengeleri değiştirecek niteliktedir. Uluslararası topluma entegre olmuş, yatırımlardan uzak ve dünya ülkeleri ile daha kapsamlı ilişkiler kurabilen bir İran'ın, hem İran halkına hem de bölge ülkelerine olumlu yansımaları olacaktır. İran halkı uzun zamandır ambargolar altında ezilirdi. Komşularımızın refah içerisinde yaşamaları, demokrasinin nimetlerinden faydalanmaları bizi de mutlu eder. Anlaşma siyasi ve ekonomik fırsatlar içeriyor.

Dolar 2.63'ün altına indi

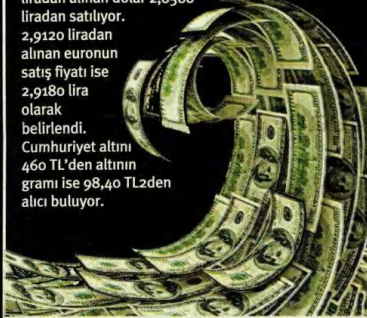
YURTIÇİ piyasalar içinde ve dışarıda farklı dinamikleri kolluyor. Dışarıda Yunanistan ve fed'in faiz artışına dair göstergeler sabah erken saatlerde göze önünde bulundurulurken hava İran ile hareketlendi. İran ile müzakerelerin ardından anlaşmaya varıldığı haberleri yurt içi piyasaları da etkiledi. Koalisyon görüşmelerindeki havayı yapıcı olarak yorumlayan piyasalar, TL'ye yönelik iyimserliği de büyüttü. Uzun zamandır 2,65 - 2,70 bandında seyreden dolar dün sabah 2,6473 seviyesinden alıcı bulurken düşüş eğilimini sürdürdü ve öğlen saatlerinde 2,6397 ile 2,64 seviyesinin altına indi. 12.49'da ise dolar 2,6297'lere kadar düşen dolar, günü 2,63'ün üzerinde kapattı. Euro ise 2,9118 seviyesinden işlem görüyor. Seçim öncesi 3 TL seviyelerine kadar çıkan Euro, Yunanistan ve İran anlaşmalarının katkısı ve koalisyon görüşmeleri ile 2,90 - 2,91 aralığına kadar çekildi.

BORSA ÖNCE YÜKSELDİ SONRA DÜŞTÜ

Borsa İstanbul da (BIST) güne yüzde 0,4 artışla güne 83 bin 774 puanla başladı. Endeks yüzde 0,89 primle 84.126 seviyelerine yükseldi. Açılıştan tüm sektör endeksleri yükselirken, en çok kazandıran sektör endeksi ise yüzde 3,32 ile "madencilik" oldu. BIST 100 endeksi ilk seanstaki yükseliş trendini ikinci seansta devam ettiremedi. BIST, ikinci seansı 83.041 puanla kapattı.

ALTINDA DÜŞÜŞ VAR

Altın ise 1,155 dolar seviyelerinde, düşüşünü genişletiyor. Yunanistan devreden çıktı, güvenli liman talebi azaldı. Ona keza dolar güçlü. Haliyle altın toparlanmakta zorlanıyor. Kıymetli metal bu yıl yüzde 2,4 eksiye görünüyor. Kapalıçarşı'da 2,6450 liradan alınan dolar 2,6500 liradan satılıyor. 2,9120 liradan alınan euronun satış fiyatı ise 2,9180 lira olarak belirlendi. Cumhuriyet altını 460 TL'den altının gramı ise 98,40 TL'den alıcı buluyor.

Petrol İran'la düşüşte

İran ile varılan nükleer anlaşmanın açıklanmasının ardından, petrol dünya piyasalarında düşerken, yatırımcı gözünü Fed'in faiz kararı ve Çin borsasından gelen haberlere çevirdi

Viyana'da İran ile yapılan görüşmelerde, anlaşmaya varıldığına açıklanması petrol fiyatlarında düşüş getirdi.

DETAYLAR BEKLENİYOR

Brent petrolü, Londra saati ile dün sabah 08:20'de yüzde 1,6 aşağıda seyrederken, ABD petrolü yüzde 2 düştü. Dubai merkezli bir banka olan Emirates NBD PJSC'nin emtia analisti Edward Bell, "İran petrolünün yeniden piyasaya gelecek olması petrol için negatif bir katalizör," dedi ve "Bu anlaşmanın piyasalar için gerçekten ne anlama geleceğini anlamak için anlaşmanın koşullarına ilişkin haberleri bekliyoruz" yorumunda bulundu.

ABD'nin 10 yıl vadeli Hazine tahvillerinin faizi dört baz puan düşerken, aynı vadeli Alman tahvillerinin faizi de dört puan indi. Çin'de Şanghay Bileşik Endeksi, üç günlük yükselişin ardından düştü. Soya fasülyesi, ABD'den Hindistan'a, hava koşullarının ürünler için tehdit oluşturması sonucu değer kazandı.

GÖZLER FED'İN KARARINDA

Yunanistan Başbakanı Aleksis Çipras'ın kreditorlerin talep ettiği reformları kabul ederek parlamentodan geçirme çalışmalarına başlaması,

yatırımcıların yeniden ABD ekonomisi üzerinde odaklanmasını getirdi. ABD'de bugün açıklanacak olan perakende satışlar verisi ve Fed Başkanı Janet Yellen'in Çarşamba günü Kongre'de yapacağı konuşma, faiz artırımının zamanlamasına ilişkin işaretler için dikkatle izlenecek.

Aralarında Daniel Katzive'in de bulunduğu BNP Paribas stratejistleri, 14 Temmuz tarihli raporlarında, "Yunanistan endişelerinin azalmasının önemli bir yan etkisi, Fed'in faiz artırım beklentilerindeki toparlanma oldu," dedi ve "ABD'de bu hafta açıklanacak olan verilerin güçlü çıkması, beklentilerin biraz daha dolan faydasına dönmesine neden olabilir" şeklinde görüş bildirdi.

ÇİN TEDİRİNGİLİĞİ

Çin'de, hisse senetlerinin 4 trilyon dolar erimesine yol açan satış dalgasının yatışma işaretleriyle birlikte, daha fazla şirketin işlem sırası açıldı. Art arda yaşanan düşüşlerin ardından, Çin hükümetinin borsaya yönelik müdahalesi sonucu üç gün boyunca bir miktar yükseliş yaşandı. Ancak, dün kar satışları yaşanan Çin borsasında yükselişin kalıcı olup olmayacağı konusunda piyasalar tedirgin yaklaşıyor. **DHA/CHAN**

Nükleer anlaşma Türk iş dünyasını sevindirdi

İSTANBUL TİCARET ODASI

(İTO) Başkanı İbrahim Çağlar: "80 milyonluk İran nüfusunun 3'te biri ile dil sorunu yaşamadan ticaret yapabiliriz. Kapa komsumuzu geçtiğimiz yıl yaptığımız ihracat 4 milyar dolar bile değil. Nükleer müzakerelerde uzlaşma sağlanmasının ardından Avrupa ülkeleri ve özellikle Çin İran'da lobi yarışına girecek. Baska bir deyişle, bams

ortamı İran'a yatırımcı akınını neden olacak. Haliyle bu yatırım akımında Türk girişimcileri de dost ülke İran'ın yanında bulunacak. Yeni iş fırsatlarını birlikte geliştireceğiz. Biz İran'ı sadece mal satacağımız bir ülke olarak görmüyoruz. Türk girişimcisi İranlı girişimci ile ortak üretim yapacaktır. Bu sayede üçüncü ülkelere de birlikte açılabiliriz."

İSTANBUL SANAYİ ODASI

(İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: İran ile P5+1 ülkelerinin tarafı olduğu nükleer anlaşmanın Türkiye'de pek çok sektöre fırsatlar sunacağı vurgulandı. Bahçivan'ın anlaşma ile ilgili açıklaması şöyle: "Dün Batı'daki komsumuzdan, bugün Doğu'daki komsumuzdan, İran'dan olumlu haberlerin gelmesi, bizim içinde bulunduğumuz bölgenin son

yıllardaki durumu dikkate alındığında son derece sevindirici. Haliyle P5+1 ülkelerinin nükleer anlaşmaya varması, bu ülkenin yeniden dünyaya bütünsel olarak ekonomimiz açısından hiç kuskusuz olumlu bir gelişmedir. İran'ın uygulanan ambargolarını kalkmaya başlayacak olmasıyla birlikte ikili ticari ilişkilerimiz yeni bir ivme kazanacaktır."

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

(TİM) Başkanı Mehmet Büyükeksi: "P5+1 dedikimiz ABD, İngiltere, Almanya, Fransa, Rusya ve Çin'i kapsayan 6 ülke, uzun süredir İran ile nükleer enerji konusunda diplomatik bir sonuca varmak için ciddi müzakereler içindeydi. İran ile nükleer silah konusunun, bugün Viyana'da barışçı bir çözüme kavuşturulması, tüm dünyanın ulusal güvenliği için önemli bir adım olmuştur. Anlaşmaya konu olan

ülkeler, İran'ı nükleer programından vazgeçirecek, uzun vadeli ve kapsamlı bir çözüm talebiyle, uluslararası güvenliği sağlamayı amaçladıklarını sık sık belirttiler ve görüşmelerini bugüne dek sürdürdüler. Bugün sağlanan anlaşmayla İran'a yaptırımların kalkmasını, İran Riyal'ini istikrarla kavuşmasını ve İran'ın uluslararası bankacılık sistemine entegrasyonunu kolaylaştıracağına inanıyoruz."

Küçükler destekle büyüyecek

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, bu sonuçların, küçük şirketlerin kıt finansman kaynaklarını iyi kullandığını gösterdiğini söyledi. Bahçivan, "Araştırma sonuçları, **İkinci 500**'deki firmaların sanayinin ihtiyaç duyduğu atılım için büyük potansiyel taşıdığını gösterdi. **İkinci 500de** daha KOBİ nitelikli kuruluşların performanslarını mercek altına almaya çalışıyoruz. Dolayısıyla bu şirketler yönlendirilmeleri ve desteklenmeleri halinde Türkiye ekonomisi için daha yüksek ve kaliteli katkı sağlayacaklardır" dedi.

AĞIRLIKLIL OLARAK, ÜRETİMLE KAZANDILAR

İkinci 500'ün kârı 10 yılın zirvesinde

Toplamda 8.9 milyar lira üretimden satış gelirine ulaşan 'İkinci 500' Büyük Sanayi Kuruluđu, kârlılıkta son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaştı

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluđu, net faaliyetleri ve faaliyet dışı gelirleri sayesinde kârlılıkta son 10 yılın zirvesine çıktı. Şirketlerin 2014 sonuçlarına göre belirlenen listenin zirvesinde, geçen yıl "ilk 500"ün 492'ncisi olan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı. Şirket, 212.6 milyon liralık 'üretimden satış' ile birinci oldu. İkinci sırada 211.9 milyon lira üretimden satış yapan ORMA Orman Mahsulleri yer aldı. Şirket, bir önceki yıl 184'üncü sıradaydı. BASTAŞ Başkent Çimento da listenin üçüncü sırasında yer aldı. İhlas Holding şirketlerinden İhlas Gazetecilik 459, İhlas Ev Aletleri de 484'üncü sıradan listeye girdi.

ÖZKAYNAK SIKINTISI

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşunda, 2014'te Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr 8.9 milyar lira olarak hesaplandı. 2014'te yüzde 5.6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi. En büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluđu da, ilk 500 gibi üretim dışı faaliyetlerden; yani menkul kıymet ve diğer yatırım araçlarından önemli miktarda gelir elde etti. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013 yılında yüzde 153.2 azalırken, 2014'te yüzde 219.3'lük artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. Bu tutar, 2012 yılındaki 1.2 milyar liralık üretim faaliyeti dışı gelirin oldukça altında kaldı. Söz konusu kuruluşların önemli sıkıntılardan biri, borç-öz kaynak dağılımı oldu. Bir önceki yıl toplam varlıklar içerisinde borçlarının oranı yüzde 61.2'ye kadar çıkan İkinci 500'ün öz kaynak kullanımı, yüzde 39.8'e ulaştı. Bu da borç bağımlılığının sürdüğünü gösterdi.

KÂR EDENLER ARTTI

2014 verilerine göre İkinci 500'de kâr eden şirket sayısında belirgin artış görüldü. İkinci 500 içinde 2014 yılında kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu. 2013 yılında, 377 kuruluş kâr, 123 kuruluş zarar etmişti. Araştırma, geliştirme ve yeniliğe yatırımlar 3'te bir oranında arttı. 500 şirket 2000 yeni işe alım yaparken, ihracatlarının yerinde saydığı dikkat çekti.

1-HEKİMOĞLU UN	212.578.183
2-ORMA ORMAN	211.926.909
3-BASTAŞ	211.817.249
4-FRİMPEKS KİMYA	211.812.855
5-UĞURDEMİR HALI	211.326.603
6-SCA YILDIZ KAĞIT	210.908.196
7-BPO B-PLAS	210.850.654
8-KAPLAN HALI	208.518.475
9-ABDİOĞULLARI	207.932.745
10-KARADERE TARIM	207.693.276

Tahran ile Batı anlaştı; nükleer kriz şimdilik bitti. İran'a yaptırımlar son buldu

■ Dünyayı geren nükleer kriz 18 günlük görüşme maratonu sonunda aşıldı. Tahran ile P5+1 ülkelerinin anlaşmasına İsrail çok sert tepki gösterdi. Nükleer programı kısıtlanınca yıllardır süren İran üzerindeki ekonomik ambargo kalktı. Dışişleri Bakanı Cevad Zarif de sevincini açıkça belli etti. **7'DE**

İRAN'A AMBARGO 20 YIL SONRA KALKIYOR

Türkiye'yi uçuracak imza!

İran ile Batılı devletler arasında Avusturya'nın başkenti Viyana'da gerçekleştirilen nükleer müzakerelerde anlaşma sağlandı. Birleşmiş Milletler'in (BM) beş daimi üyesi ve Almanya (5+1) ile İran arasında 18 gündür süren nükleer müzakereler, her iki tarafında memnuniyetle karşıladığı bir çözümle son buldu. Nükleer anlaşma, dünyadaki son büyük pazarm açılması anlamına geliyor. Anlaşma ile ambargoların kalkacak olması özellikle en yakın komşusu Türkiye'yi memnun edecek. Yeni dönemle birlikte iki ülke arasında hedeflenen 30 milyar dolarlık ticaretin yolu açılacak. Özellikle inşaat, turizm, enerji, bankacılık, petrokimya, telekomünikasyon, ulaştırma ve otomotiv sektörlerinde ülkede büyük fırsatlar bulunuyor. Ticaret hacmi, geçen yıl 13,7 milyar dolar gerçekleşmişti.

ÇOK POTANSİYEL VAR

Türkiye İran'dan doğalgaz ve petrol alıyor. Ambargonun kalkması ve fiyatların düşmesi halinde daha uygun maliyetli alımlar artacak. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, "İran enerji sektörü açısından önemli bir rezervdir. O ülkenin kaynakları, petrol fiyatları açısından son derece önemli. Orada yatırıma açılmadan birçok kalem biliyorum. Yaptırımlarla beraber kısıtlanmıştı. Şimdi onların önü açılmış olacak" dedi. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de, anlaşmanın iki ülke arasındaki ticaret ve yatırımları artıracağını vurguladı. Rusya'nın ardından en büyük doğalgaz rezervi yüzde 17 ile İran'ın elinde bulunuyor. Ancak rezervlerin sadece yüzde 48'lik bölümü işletilebiliyor.

KOMŞU PAZARI AÇILDI

İran, büyük yatırımcıların henüz girmedeği bakir bir ekonomi. Barış ortamının İran'a yatırımcı akınına sebep olacağını belirten **İstanbul Ticaret Odası** Başkanı İbrahim Çağlar, "Türk girişimcisi, İranlı girişimci ile ortak üretim yapacaktır. Kapı komşumuza geçtiğimiz yıl yaptığımız ihracat 4 milyar dolar bile değil. Yılı başında yürürlüğe giren Tercihli Ticaret Anlaşması ile Türkiye ve İran arasında 300'e yakın türünde gümrük vergileri aşığına çekilmiştir zaten. Öngörüler gerçekleşirse yaptırımlar 65 gün içinde kalkacak. Rüzgâr iki ülke lehine esiyor" diye konuştu. Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekçi de, "Bölge ticaretine pozitif katkı sağlayacağına inanıyoruz" dedi.

TANAP'A DOPİNG

İran'dan alınacak gazın TANAP aracılığıyla Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaştırılması da gündemde. Çünkü Rusya ile anlaşmazlık yaşayan Avrupa, yeni doğalgaz kaynakları arıyor. Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Tarkan Kadooğlu, "Artık önemli rezervlere sahip İran petrol ve doğalgazı, Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktarılabilir" değerlendirmesinde bulundu. **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Brdal Bahçivan** da, "Özel sektörümüz uygulanan ambargolar nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. İşte bu anlaşmayla olumsuz hava geride kalıyor" ifadelerini kullandı.

TURİZME MERHEM

Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB) Başkanı Timur Bayındır, bu gelişmenin birçok alanda olduğu gibi turizmde de ilişkilerin normalleştirilmesini de sağlayacağını söyledi. Bayındır, "Bu yıl ilk beş ayda Türkiye'ye gelen turist sayısında yaşanan artışın rağmen İran pazarında yüzde 6,3 artış yaşandı. 5 ayda İranlı turist sayısı 656 bin kişi olarak gerçekleşti. Şimdi bunların sayısı hızla artacak" dedi.

BATILI ülkelerle anlaşmaya varan İran'la ticaret hacmimiz yüzde 100 artarak 30 milyar dolara çıkacak. Ticari ve sosyal ilişkiler zirve yapacak

İNŞAAT, gıda, turizm, enerji, bankacılık, petrokimya, telekomünikasyon, ulaştırma, otomotiv başta olmak üzere birçok sektörün önü açılacak

KRONOLOJİ

58 yıllık problem 18 günde bitti

- 1957 - İran'ın nükleer programı 'Banış için Atom' programının bir parçası olarak ABD'nin yardımı ile başlatıldı.
- 1967 - İlk nükleer araştırma reaktörü faaliyete geçti.
- 1968 - İran, nükleer silahların yayılmasının önlenmesi anlaşmasına taraf oldu.
- 1973 - ABD, Fransa, Namibya, Güney Afrika ve Batı Almanya ile yeni anlaşmalar yapıldı.
- 1974 - Pehlevi İran'ın da nükleer silaha sahip olacağını söyledi. Sonra geri adım attı.
- 1979 - İran Devrimi'nin ardından tüm nükleer anlaşmalar feshedildi.
- 1995 - İran nükleer iş bilginisi için Rusya'ya yöneldi.
- 1996 - ABD, nükleer silah peşinde olduğunu söylediği İran'a ambargolarla başladı.
- 2002 - Rusya ile nükleer iş birliği arttı.
- 2003 - BM denetçileri Tahran'daki incelemelerde zenginleştirilmiş uranyum izine rastladı.
- 2004 - İran başkalarını artıran Batı ülkeleri müzakerelere başladı.
- 2006 - BM Güvenlik Konseyi'nin yaptırımları başladı.
- 2010 - BM'nin İran'la ilgili yeni yaptırımları başladı.
- 2011 - BM yetkilileri, İran'ın gizli uranyum zenginleştirme programı yürüttüğünü açıkladı.
- 2012 - AB, İran'a ambargo uygulamaya başladı.
- 2013 - İran, nükleer faaliyetlerini 6 ay süreyle dondurdu geçici anlaşmaya imza attı.
- 2014 - 1 Temmuz 2015'e kadar nihai anlaşmaya varılması hedefi konuldu.
- 2015 - Dün 18 gün süren oturumlar sonucunda müzakereler sonuçlandı.

TARİHİ ANLAŞMA TAHİRAN'A YARAYACAK

İran dünya ile entegre olacak

ABD, Rusya, Çin, Fransa, İngiltere ve Almanya'nın İran ile uzlaştığı anlaşma, 1979 yılında gerçekleştirilen devrimin ardından batı ile ilk resmi yakınlaşma olarak kayda geçti. Avrupa Birliği Yüksek Temsilcisi ve UAEK (Uluslararası Atom Enerji Ajansı) Başkanı Yardımcısı Federica Mogherini ve İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevat Zarif, 2 haftadır süren nükleer müzakerelerin sonucunu düzenledikleri basın toplantısıyla dünyaya duyurdu. Anlaşma kapsamında yaptırımlar, Tahran'ın uzun vadeli olarak nükleer programını sınırlaması karşılığı kaldırılacak. İran, uranyum üretimini 19 bin düzeyinden 6.100 düzeyine düşürecek. Santrifüj üretimini ise 10 tondan 300 kilograma indirecek. BM müfettişleri İran'da belirlenen askeri tesislere kontrol amaçlı girebilecekler. AB bankaları, para transferi için kısıtlamaları kaldırılacak. Tahran daha fazla petrol ihracat edebilecek.

İran devletinin en az 100 milyar dolara erişimi sağlanacak. Tahran Borsası yabancı yatırımcılara açılacak. Yüksek Temsilci Mogherini, "Hiç kimse bunun kolay olacağını düşünmedi. Tarihi kararlar da asla kolay olmaz zaten. Ancak müzakerelerdeki tüm kesintilere ve geri dönüşlere, birkaç uzatmaya rağmen, umut ve kararlılık, bütün zor anların üstesinden gelmemizi sağladı. Bizler daima kendi neslimize ve gelecektekilere karşı sorumluluklarımızı hatırladık. Tarafların yapıcı angajmanı, heyetlerin becerisi ve özveri çalışması sayesinde müzakereleri başlarıyla sonuçlandırdık" ifadesini kullandı. BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun da; anlaşmanın, liderlerin müzakereciliği ve diyalogunun bir kanıt olduğunu vurguladı. Ban, "Bu anlaşma uluslararası problemlerin çözümüne katkıda bulunacak" dedi. Türk Dışişleri Bakanı Ali da, "anlaşmanın memnuniyetle karşılandığını" açıkladı.

Bir tek İsrail mutsuz oldu

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, İran'la anlaşmayı "tarihsel" bir hata olarak nitelendirerek, "Kesinlikle nükleer silahlara doğru bir yol izleyecekler. İran'ın oraya varmasına engel olması gereken kısıtlamaların çoğu kaldırılacak" dedi. Dışişleri Bakan Yardımcısı Tzipi Hotovlev de, "İsrail, anlaşmanın yürürlüğe girmesini engellemek için her yolu deneyecek" diye konuştu.

Dünya rahat bir nefes aldı

OBAMA
ABD Başkanı Barack Obama, varılan anlaşmanın, İran'ın nükleer silah elde edebileceği bütün yolların önünü kestiğini söyledi. Obama, sürecin sa-yaşa doğru gittiğini, ancak yıllarca süren müzakerelerin ardından büyük bir başarı elde edildiğini vurguladı.

RUHANI

İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, "Anlaşma yürürlüğe girdiği gün, silah ve füze, bankacılık, sigorta, taşımacılık, petrokimya ve değerli madenlerle ilgili yaptırımların hepsi bitecek. Önemli bir problemi geride bıraktık. Artık başka konulara odaklanabiliriz" dedi.

PUTİN:

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, "Büyük dünya bugün rahat bir nefes aldı" ifadelerini kullandı. Putin, varılan anlaşmanın Rusya ve İran arasında başlıca nükleer enerji alanında iş birliğinin gelişmesine katkı sağlayacağından emin olduğunu dile getirdi.

Altın, petrol ve dolar ÇAKILDI!

İran'la anlaşma sağlanması petrol, dolar ve altın fiyatlarında sert düşüşe sebep oldu. Güne 2,65 TL seviyesinden başlayan dolar 2,62'ye kadar geriledi. Buna paralel altın fiyatları 3,5 ayın en düşük seviyesini gördü. Gram altın 97,50, Cumhuriyet Altını 659, çeyrek altın ise 160 TL'ye geriledi.

OPEC'in ikinci büyük üreticisi konumundaki İran'ın anlaşmaya varması, petrol fiyatlarını da aşağı çekti. Brent tipi petrolün varil fiyatı 58 dolardan 56 dolara gerilerken, bu düşüşün yıllık enerji ithalatı 59 milyar dolar olan Türkiye'nin cari açığına olumlu katkı yapması bekleniyor.

İKİNCİ 500 GÖZ DOLDURDU

İSO'nun İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinin lideri Hekimoğlu Un oldu. İSO Başkanı, İkinci 500'ün üretimden satış konusunda üstün bir performans sergilediğini söyledi.

Erdal Bahçivan

TÜRKİYE'NİN İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, sıralamasında ilk üç sırayı Hekimoğlu Un, ORMA Orman Mahsulleri ve Başkent Çimento aldı. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)**, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırması sonuçlarına göre, 2014 yılında **ikinci 500**'ün üretimden satışları bir önceki yıla göre yüzde 12,9 artışla 71,8 milyar liraya, net satışları da yüzde 11,3 artışla 81,9 milyar liraya yükseldi. Sıralamaya 2014 yılında 95 yeni şirket girdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bah-**

çivan, küçük şirketlerin 2014'te kıt finansman kaynaklarını iyi kullandığını bildirdi.

ÜSTÜN PERFORMANS

Araştırmanın 2014 verilerine bakıldığında ilk göze çarpan sonuçlardan birinin esas faaliyet kârlarındaki istikrarlı artışın sürmesi olduğunu vurgulayan Bahçivan, 2013'te önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 11,3 artıran **ikinci 500**'ün geçen yıl da bu alanda yüzde 12,9'luk bir artışla enflasyonun üstünde bir performans sergilediğini ifade etti.

İstihdamı iskalayarak kârlılık rekoru kırdılar

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014'de satış, aktif ve özkaynak kârlılığında son 10 yılın en yüksek oranını yakalarken, sadece 2 bin yeni istihdam sağladı

Erdal Bahçivan

Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasının 2014 yılı sonuçları açıklandı. İSO İkinci 500 Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında yüzde 5,6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi. 2014 yılında aktif ve özkaynak kârlılıklarında da 10 yılın en iyi rakamları yakalandı. Kâr eden kuruluş sayısı 426'ya yükselirken, yaratılan yeni istihdam sayısı 2 binin altında kalması dikkat çekti. İkinci 500'te ilk sırayı, 212,6

milyon liralık üretimden satışı ile 2013 yılı çalışmasında Birinci 500 içinde 492'nci sırada bulunan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı. İkinci sırada 211,9 milyon liralık üretimden satışıyla, bir önceki yılki sıralamada 184'üncü olan ORMA Orman Mahsulleri yer alırken, onu 211,8 milyon liralık üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento izledi.

275 şirket kârını gizledi

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014

yılında yüzde 12,9'luk artışla 71,8 milyar lirayı buldu. Esas faaliyet kârı yüzde 15'lik artışla 6,2 milyar lira oldu. Faaliyet kârı yüzde 6,4'den yüzde 7,5'e çıktı. İkinci 500'ün geçen yıl dikkat çeken mali göstergelerinden biri de üretim faaliyetleri dışındaki gelirlerindeki artış oldu. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013'de yüzde 153,2 oranında azalırken, 2014'te yüzde 219,3'lük artışla 736,5 milyon liraya yükseldi. İkinci 500, bilanço büyümesini daha çok öz kaynaklarıyla gerçekleştirdi. Bu da finansal kaldıraç oranının iyileştiğini gösterdi.

71 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı, 2013 yılına göre 1,2 puan artarak yüzde 14,7 oldu. İsmi açıklanmasını istemeyen firma sayısı 41'e çıktı. 275 şirket kârını, 187 şirket ise ihracatını açıklamadı. Çalışan sayısını kapatan şirket sayısı da 206 oldu.

Küçükler kıt kaynakları iyi kullandı

SONUÇLARI değerlendiren İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Araştırmada ilk göze çarpan sonuçlardan biri esas faaliyet kârlarında istikrarlı artışın sürmekte olduğudur. 2013'de önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 11,3 artıran İkinci 500, geçen yıl da bu

alandaki yüzde 12,9'luk bir artışla enflasyonun üstünde bir performans sergiledi. İkinci 500'ün borçlanma hızının 2014'te yavaşladığını görüyoruz. Bu veri, kaynak kıt olunca, şirketlerin işletme sermayesini daha iyi kullanmaya başladıklarını göstermesi açısından sevindirici" dedi.

Nihayet bir 'komşu'da 'faydalı' gelişme oldu

Türkiye'nin hemen her komşusunda farklı bir sorun yaşanırken ve bu ticaretimize büyük darbe vururken, İran'a ambargonun kalkacak olması sevindirici bir gelişme olarak öne çıktı

'Yatırımlar İran'a kayar mı' endişesi

BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesi ve Almanya'dan oluşan P5+1 ülkeleri (P5: ABD, Rusya, İngiltere, Fransa, Çin) ile İran arasında Viyana'da 16 gündür süren görüşmelerde sonuca ulaşıldı. Anlaşmanın tam olarak uygulamaya konması aylar sürebilir ancak yatırımların kaldırılmasının zamanında petrol zenginini İran'ın enerji ihracatını etkileştirmesine, ülkenin uluslararası finansmana erişiminin kolaylaşmasına ve küresel yatırımcılara kapılarını açmasına yardımcı olması

bekleniyor. Uzmanlara göre nükleer anlaşma, dünyadaki son büyük pazarın açılması anlamına geliyor. Yatırım bankası Renaissance Capital'e göre İran, büyük yatırımların henüz girmediği son büyük ekonomi. Yatırımların kaldırılmasıyla Tahran Borsası'nın 2016 başında yatırımcılara açılması bekleniyor. İlk yıl sermaye girişlerinin 1 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor. Şu ana kadar kurumsal yatırımcılara kapalı olan İran pazarı iştah kabartıyor. Yıllardır uygulanan yaptırımlarla dünyadan izole edilen Persler

yurtdında ekonomi durma noktasına gelmişti. Uzun ve zorlu görüşmelerden sonra varılan uzlaşmanın etkisi bugünden yarına görülmeyecek olsa da İran hisseleri simdiden simdiden yükselmeye başladı bile. Anlaşmanın İran ekonomisi ve küresel enerji piyasalarına önemli sonuçları olacak. Nihai anlaşma İran'ın kapılarının açacak ve ekonomistlere göre bu açılımın iç tüketim, yatırımlar ve ticaret üzerindeki etkisi çok büyük olacak.

İran ve Batılı ülkeler arasında imzalanan nükleer anlaşma Türkiye'nin sektöre uğrayan dış ticareti açısından olumlu bir beklenti yarattı ve pozitif etkileri daha ilk günden ortaya çıktı. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Twitter hesabından anlaşma konusunda, "İran nükleer anlaşması Türk ekonomisi için çok iyi bir haber, iki ülke arasındaki ticaret ve yatırımları artıracaktır" dedi. Enerji Bakanı Taner Yıldız, "Anlaşmayı son derece olumlu bir gelişme olarak görüyorum, nihayetlendiğinde etkisi ortaya çıkacaktır. İran'da yatırıma dönüşmeyen birçok kalem vardı onların da önü açılmış olacak. İran'ın kabiliyetlerini, özellikle bölge daha sonra da dünya için sunmak dünyadaki petrol fiyatları açısından da son derece önemli olacaktır" dedi.

İşdünyası da umutlu

Anlaşma, Türk iş dünyasında da heyecan yarattı. Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekçi, "İran ile ticaret hacmimizin yıl sonunda 16 milyar dolara, 2016 sonunda ise 35 milyar dolara yükselmesini bekliyoruz" diyerek iddialı bir hedef ortaya koydu. İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, "Önce Batı'daki konsumunduz, bugün Doğu'daki komşumuz İran'dan olumlu haberlerin gelmiş olması, bölgenin son yıllardaki durumu dikkate alındığında son derece sevindirici. Anlaşma öncesi özel sektör ambargoları nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. Bu anlaşmayla bu olumsuz hava geride kalıyor. İran büyük nüfusu ve pazaryla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak" diye konuştu.

7 milyar dolar kayıp var

İran, Ekonomi Bakanlığı tarafından 2014-2015 döneminde hedef ülkelerinden birisi olarak belirlendi. Bu ülke ile 1996 yılında 1 milyar dolar civarında olan dış ticaret hacmi, 2012 yılında 21.9 milyar dolarla tarihte en yüksek seviyeye ulaştı. Ambargonun etkisiyle ticaret 2013'de 14.6 milyar dolara, geçen yıl ise 13.7 milyar dolara geriledi. Yılın ilk çeyreği itibarıyla, bu ülkeye 412.3 milyon dolarlık ihracatımıza karşın 71.6 milyon dolarlık ithalattımız bulunuyor. Türkiye aleyhinde seyreden dış ticaret dengesi, İran'dan doğal gaz ithalatı ile birlikte son yıllarda daha da arttı. İran ile ticarete 2011 yılında 8.9 milyar dolar rekor açık verdik. Ambargonun kalkması ile birlikte 2015 yılı ihracatına 2 milyar dolara yakın bir artı yazmamız mümkün olabileceği, petrol fiyatlarındaki düşüşün pozitif etkisi ile bu anlaşmanın 5 milyar dolarlık bir pozitif etki yaratacağı tahminleri yapılıyor.

Ocak'ta Tahran'da Expo Turkey fuarı yapılacak

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, İran'la nükleer müzakerelerde anlaşmaya varılmasını değerlendirdi. Çağlar, "Bu karar komşumuz İran için oldu. Türkiye için de tarihi öneme sahip, 80 milyonluk İran nüfusunun 3'te biri ile dil sorunu yaşamadan ticaret yapabiliyoruz. Kapı komşumuzuz geçen yıl yaptığımız ihracat 4 milyar dolar bile değil. Nükleer müzakerelerde uzlaşma sağlanmasının ardından Avrupa ülkeleri ve özellikle Çin, İran'da lobi yarışına girecek. Başka bir deyişle, barış ortamı İran'a yatırımcı akınına

neden olacak. Haliyle bu yatırım akınında Türk girişimcileri de dost ülke İran'ın yanında bulunacak. Biz İran'ı sadece mal satacağımıza bir ilke olarak görmüyoruz. Türk girişimcisi İran'ı girişimci ile ortak üretim yapacaktır. Bu sayede üçüncü ülkelere de birlikte açılabiliriz" diye konuştu. İstanbul Ticaret Odası olarak geçtiğimiz Ocak ayında İran'da Türk Hazır Giyim ve Konfeksiyon Fuarı düzenlediklerini ve fuarın İranlılardan büyük bir ilgi gördüğünü belirten Çağlar, 2016 yılı Ocak ayında ise bu sefer genel ticaret alanında çok daha büyük

bir fuara hazırlanacaklarını söyledi. Çağlar, "Önümüzdeki Ocak ayında Tahran'da Expo Turkey in Iran fuarı düzenleme kararı aldık. Fuar yatırımcılarımız için önemli bir yatırım imkanının ilk adımını oluşturacak. Bilirsiniz, yılbaşında yürürlüğe giren Tercihli Ticaret Anlaşması (TTA) ile Türkiye ve İran arasında 300'e yakın türünde gümrük vergileri aşağıya çekildi. Öngörüler gerçekleşirse yatırımlar da 65 gün içinde kalkacak. Rüzgar iki ülke lehine esiyor. Yeter ki ülke işadamları tecrübe ve zenginliklerini birbirleriyle paylaşsın" dedi.

500 SANAYİ KURULUŞUNUN SATIŞI 71,8 MİLYAR LİRA

İkinci 500'ün lideri Hekimoğlu

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 2014 yılı İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında ilk sırayı 212,6 milyon liralık üretimden satışla Hekimoğlu Un aldı. Hekimoğlu Un'u ORMA ve Başkent Çimento (BAŞTAŞ) takip etti

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014 yılı araştırmasında ilk sırayı Hekimoğlu Un aldı. İSO, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasının 2014 yılı sonuçlarını açıkladı.

Bir önceki yıla göre net satışlarını yüzde 11,3 artırarak 81,905 milyar liraya çıkaran İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında ilk sırayı, 212,6 milyon liralık üretimden satışı ile 2013 yılı çalışmasında Birinci 500 içinde 492. sırada bulunan "Hekimoğlu Un Fabrikası" aldı.

2. sırada 211,9 milyar liralık üretimden satışıyla, bir önceki yılki sıralamada 184 olan ORMA Orman Mahsulleri yer alırken, onu 211,8 milyon liralık üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento izledi.

CİRO YÜZDE 13 ARTTI

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014 yılında yüzde 12,9'luk artışla 71,8 milyar lirayı buldu. Şirketlerin esas faaliyet kârlılıklarına bakıldığında, 2013 yılında esas faaliyet kârını 5,3 milyar liraya çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran İkinci 500 Büyük kuruluşun geçen yılki esas faaliyet kârı yüzde

15'lik artışla 6,2 milyar lira oldu.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014 yılında yüzde 7,5 faaliyet kârı elde etti. Bu oran, Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6,4 olarak gerçekleşmişti.

FAALİYET DIŞI KÂRLAR

İkinci 500'ün geçen yıl dikkat çeken mali göstergelerinden biri de üretim faaliyetleri dışındaki gelirlerindeki artış oldu. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013 yılında yüzde 153,2 oranında azalırken, 2014'te yüzde 219,3'lük artışla 736,5 milyon

liraya yükseldi. Açıklamada 2014 yılında üretim dışı faaliyetlerden yeniden gelir elde edildiği görülmekle birlikte, bu gelirin 2012'te 1,2 milyar liralık üretim faaliyeti dışı gelirin oldukça altında olduğu ifade edildi.

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2014'te Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (EBİTDA/FAVÖK) 8,9 milyar lira olarak hesaplandı. İkinci 500 kuruluşlarının FAVÖK/net satışlar oranı 2013 yılında yüzde 9,4 iken, 2014'te yüzde 10,9'a yükseldi. Birinci 500 Büyük Sana-

yi Kuruluşu'nda bu oran yüzde 10,7 olarak gerçekleşmişti.

10 YILIN EN YÜKSEĞİ

İSO İkinci 500 Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında yüzde 5,6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi.

Dönem kâr ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığı da 2014'te son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5,5'e çıkaran İkinci 500 şirketleri, öz kaynak kârlılığı da yüzde 13,9'a yükselterek son on yılın en yüksek seviyesini yakaladı.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması sonuçlarını İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan açıkladı.

İkinci 500'ün borçları arttı

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2014 yılı araştırmasına göre, İkinci 500 şirketlerinin toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, öz kaynakları yüzde 17,4, toplam borçları ise yüzde 12,7 yükseldi. İSO'dan yapılan açıklamaya göre, İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda öz kaynakların toplam varlıklar içindeki payı 2007 yılında yüzde 47,6 iken, 2013 yılında yüzde 38,8'e kadar inmişti. Aynı dönemde toplam borçların toplam varlıklar içindeki payı ise yüzde 52,4'ten yüzde 61,2'ye yükselmişti. 2014 yılında ise öz kaynakların toplam varlıklar içindeki payı yüzde 39,8'e çıktı. Ancak bu oran hâlâ sürdürülebilir bir borç/öz kaynak ilişkisi olmaktan uzak bulunuyor. **İstanbul** / aa

'Kur'dan güldü

ISO ikinci 500

İkinci 500 sanayi kuruluşu da kurdan kazançlı çıktı. Faaliyet dışı net gelirleri 2014'te yüzde 219'luk artışla 736.5 milyon liraya yükselirken, kar eden kuruluş 426'ya çıktı. Aktif karlılığını yüzde 5.5' ile son 10 yılın en yüksek oranına ulaştıran **ikinci 500**, istihdamı da 2 bin kişi artırdı. **ISO Başkanı** Bahçivan, "Küçük şirketlerimiz, kit finansman kaynağını iyi kullandı" dedi.

Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** sanayi kuruluşu da kurdan kazançlı çıktı. **ISO İkinci 500**'ün faaliyet dışı net gelirleri 2014'te yüzde 219'luk artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. Bu rakamın kardaki payı yüzde 16 olurken, kar eden kuruluş sayısı 426'ya çıktı. Aktif karlılığını yüzde 5.5' ile son 10 yılın en yüksek oranına çıkaran sanayi devleri, istihdamı da 2 bin kişi artırdı. **İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO)** "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2014 yılı araştırmasına göre, toplam aktifler cari yüzde 14,5 artarken, öz kaynakları yüzde 17,4, toplam borçları ise yüzde 12,7 yükseldi. 2014 yılında ise öz kaynakların toplam varlıklar içindeki payı yüzde 39,8'e çıktı. Ancak bu oran hala sürdürülebilir bir borç/öz kaynak ilişkisi olmaktan uzak bulunuyor.

BORÇ ÖZKAYNAK DENGESİ DÜZELİYOR

İkinci 500 Büyük şirkette 2014 yılında toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, öz kaynaklar yüzde 17,4, toplam borçlar ise yüzde 12,7 yükseldi. **İkinci 500** kuruluşları, 2014 yılındaki bilanço büyümesini daha çok öz kaynaklarıyla gerçekleştirdi. Bu da **ISO İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansal kaldıraç oranının iyileştiğini gösterdi. **İkinci 500** şirketlerinin üretimden satışları 2014 yılında yüzde 12,9 büyürken, vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 106,2 arttı. **İkinci 500**'ün toplam borçlar/öz kaynaklar dengesinde son 10 yıldır öz

kaynaklar aleyhine oluşan bozulmanın geçen yıl biraz düzelmeye başladı. **ISO İkinci 500**'de toplam borç/öz kaynak oranı 2012 yılında 133,5 iken, 2013 yılında 25 puana yakın artarak 157,8 olmuştu. 2014 yılında ise bu oran 151,6'ya indi.

cinsi borçların 2014 yılında daha sınırlı büyümesinin de etkisi oldu. **ISO İkinci 500** şirketlerinin öz kaynaklarının toplam varlıklar içindeki payı, 2014 yılında 1 puanlık artış gösterse de 2007 yılından bu yana yaşanan trendin tersine döndüğü söylenemiyor. **İkinci 500** içinde 2014 yılında kar eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu. 2013 yılında kar eden kuruluş sayısı 377, zarar eden firma sayısı ise 123 olarak ortaya çıkmıştı. Ar-Ge harcamaları da yüzde 29,3 arttı. **ISO İkinci 500** şirketleri bir önceki yıla göre 2014'te istihdamını yaklaşık 2 bin kişi artırdı. ■ **EKONOMİ SERVİSİ / İSTANBUL**

DÖVİZ CİNSİ BORÇLARDA SINIRLI BÜYÜME

Borç/öz kaynak oranının 2014 yılında gerilemesi, büyük ölçüde şirketlerin karlılık ve öz kaynak oluşturma olanaklarındaki iyileşmeden kaynaklandı. Bu oranın gerilemesinde döviz

Erdal Bahçivan

Listede yeni 95 şirket var

ISO İkinci 500'de 2014 yılında en çok ihracat gerçekleştiren kuruluş 105 milyon dolarla "Prekons İnşaat" oldu. Listeye ayrıca, 2014 yılında 95 yeni şirket girdi. 41 firmadan isminin açıklanmasını istemedi. **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan**, küçük şirketlerin 2014'te kit finansman kaynaklarını iyi kullandığını bildirdi. Bahçivan, şunları söyledi: "Küçük şirketlerimiz, 2014'te kit finansman kaynaklarını iyi kullandı. Kaynak kit olunca, işletme sermayesinin daha iyi kullanılması sevindirici."

İKİNCİ 500 ŞAMPİYONLARI

Hekimoğlu Un	212.578.183
ORMA Orman Ürünleri	211.926.909
BAŞTAŞ Başkent Çimento	211.817.249
Frimpeks Kimya ve Etiket	211.812.855
Uğurdemir Halı	211.326.603
SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
Plas Plastic Omnium	210.850.654
Kaplan Kardeşler	208.518.475
Abdiogulları Plastik	207.932.745
Karadere Tarım Ürünleri	207.693.276

İran anlaşta biz sevindik

Nükleer müzakerelerin anlaşmayla sonuçlanmasını Türk iş dünyası sevinçle karşıladı. İran ile ticaret ve sanayi yatırımlarının artması bekleniyor. **İki ülke ticaretinin 2016 yılında 30 milyar dolara ulaşacağı konusunda umaya başlandı.** Turizm sektörünün beklentisi de yükseldi.

İran'la Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 5 dâimli üyesi ve Almanya (F5+1) ile İran arasında nükleer müzakerelerde anlaşmaya vakti. İran'ın nükleer programını kısıtlaması karşılığında Tahran'a uygulanan ekonomik yaptırımların hafifletilmesini öngören anlaşmayı İran'ın yam sıra Türk iş dünyası da sevinçle karşıladı.

TÜRKİYE'YE İÇİN KAZANCI

Ambargolara rağmen 2014 yılında 3,9 milyar dolar ihracat yaptığımız İran ile anlaşmaya varmamız Türkiye'ye avantaj sağlanacağı bekleniyor. 2013'te 3,5 milyar dolar olan İran'a ihracatımız 2012'de 9,9 milyar dolara çıktı. 2013'te 4,1 milyar dolar olan ihracatımız, geçen yıl bir miktar geniyerek 3,8 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Ambarگونun hafiflemesi halinde Türk şirketleri için İran'ın yeniden önemli bir kazanç kapısı olması bekleniyor.

BİZ HEP İRAN BAYOIK

Anlaşmayı Yem Şafak'a değerlendiren Türkiye İran İş Konseyi Başkanı Rıza Eser, "Ambargo varken de biz vardık. İranlı dostlarımız kalkınca da bize tercih edecek iş yapmama durumuna gelmiştik. Bunların en başında bankacılık sektörü geliyor. Ambarگونun hafiflemesiyle öncelikli olarak tahmini ediyoruz finans ve bankacılık sektörünün önü açılacak ve ticaret baccımız artacak" dedi.

30 MİLYAR \$'A ULAŞIRIZ

2016 yılında İran ile ikili ticaretin 30 milyar dolara çıkarmak için yoğun çaba

harcadığımızı anlatan Rıza Eser, "Olumlu konjonktür sürerse bu rakama kolayca ulaşırız. Sermaye, yatırım, turizm ve ticaretle İran çok büyük bir ülke. Türkiye için kapasitesiz, pazan büyük bir ülke. Ambarگونun kalkmasıyla tabii ki İran'a odaklanacağız. Türkiye ambargo sırasında da İran'ın yanında yer aldığa için, İranlı yetkililerle Türkiye için bir zaman daha öncelik tanıyacaktık bütün görüşmelerimizde vurguluyorlar" diye konuştu.

BOLGE İÇİN ÖNEMLİ RARAR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Tamer Yıldıız, "Anlaşmayı olumlu bir gelişme olarak görüyoruz, bu gelişmenin bölge için olumlu etkileri zamanla ortaya çıkacaktır. Petrol fiyatları ve yatırımlar için önemli" dedi.

İTO: Rüzgar iki ülkenin lehine

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, dün Viyana'dan dünyaya duyurulan anlaşmanın Komşu ülke İran için olduğu kadar, Türkiye için de tarihi öneme sahip olduğunu belirtti. Çağlar, "80 milyonluk İran nüfusunun 3'te biri ile dil sorununu yaşamadan ticaret yapabiliyoruz. Kapı kongumuzda geçtiğimiz yıl yaptığımız ihracat 4 milyar dolar bile değil. Nükleer müzakerelerde uzlaşma sağlanmasının ardından Avrupa ülkeleri ve özellikle Çin İran'da lobi yarışına girecek. Biz İran'ı sadece mal satacağımız bir ülke olarak görmüyoruz. Türk girişimcisi İran girişimci ile ortak üretim yapacaktır" dedi. Ocak 2016'da Tahran'da "Expo Turkey in Iran" fuarı düzenleme karar aldıklarını açıklayan Çağlar, rüzgarın iki ülke lehine etğini kaydetti.

TİM: İran Riyali istikrara kavuşacak

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekçı, "Bu anlaşmanın gerek iç politika gerekse ekonomi/ticaret perspektifinden risk faktörlerini azaltacak bir gelişme olduğunu düşünüyor ve bölge ticaretine pozitif katkı sağlayacağını inanıyor. Sağlanan anlaşmayla İran'a yatırımların kalkmasının, İran Riyali'nin istikrara kavuşmasını ve İran'ın uluslararası bankacılık sistemine entegrasyonunu kolaylaştıracağını inanıyor. Sayın Ekonomi Bakanımız'ın da açıkladığı gibi İran ile ticaret hacminizin yıl sonunda 16 milyar dolar, 2016 sonu itibarıyla ise 35 milyar dolara yükselmesini bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

TUROB: Daha fazla turist gelir

Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB) Başkanı Timur Bayındır, bu gelişmenin birçok alanda olduğu gibi turizmde de ilişkilerin normelleşmesini de sağlayacağını söyledi. Bayındır, 2015'in ilk 5 ayında Türkiye'ye gelen turist sayısında yüzde 1,2'lik düşüşe rağmen İran pazarında yüzde 6,3 artış yaşandığını ve 5 ayda İranlı turist sayısının 656 bin kişi olarak gerçekleştiğini ifade etti. Bayındır, İranlıların alışveriş turizmde de ülkeye en fazla gelir bırakan turist grupları arasında yer aldığına dikkat çekti.

İSO: Korkular geride kaldı

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan ise, "İran'ın uygulanan ambargolardan kalmaya başlayacak olmasıyla birlikte ticari ilişkilerimiz yeni bir ivme kazanacaktır. Bu anlaşma öncesi özel sektörümüz uygulanan ambargolara nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. İşte bu anlaşmayla bu olumsuz hava geride kalıyor. İran büyük nüfusu ve pazarıyla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak. Bu anlaşmayla dünya enerji fiyatları da olumlu bir seyir izlemeye devam edecek. Bu da bizim için önemli. Sınır ticareti açısından bu anlaşmanın önemli Türkiye için artıyor" dedi.

İran'a ne satıyoruz?

2014 yılında en çok ihracat yaptığımız beş ülkeden biri İran. Türkiye'den İrana değerli mücevherat, demir-çelik, makine, gıda, tekstil, beyaz eşya, pamuk ve kozmetik ürünleri ihraç ediyor. İran'dan ithal ettiğimiz ürünlerin başında ise doğalgaz, ham petrol, deri, alüminyum, bakır, plastikler ve mamulleri ile elektrik enerjisi geliyor. İran'daki Türk yatırımlarının tutarı 1996'dan bu yana toplam 1 milyar 292 milyon dolara ulaştı. Türkiye'deki İran yatırımlarının tutarı ise 2002-2014 tarihleri arasında 101 milyon dolar olarak kayıtlara geçti.

Sanayide çarklar borçla dönüyor

Istanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** sanayi kuruluşunu açıkladı. Listede yer alan sanayi devlerinin toplam borçları yüzde 12,7 oranında arttı. 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlar ise 71,8 milyar TL'ye çıktı. Bu durum Türkiye'deki sanayi kuruluşlarının diğer ülkelerden farklı olarak, yüksek borç oranları ile faaliyetlerini sürdürdüğünü gösteriyor.

Istanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014' araştırmasının sonuçlarını dün açıkladı. **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 artırarak, 71,8 milyar TL'ye çıkarırken, net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti.

Türkiye'de sanayi şirketleri için özkaynak kadar borçlanma olanakları da faaliyetlerin finansmanında önemli bir kaynak olarak kullanılıyor. **İSO** 1000'in sonuçlarına bu açıdan bakıldığında Türkiye'de şirketlerin en önemli sorunlarından biri olan ve yıllardır süren borçlanma/özkaynak ilişkisindeki dengesizlik, açıkça ortaya çıkıyor. **ikinci 500** araştırma sonuçları da ortaya koyuyor ki, Türkiye'nin sanayi kuruluşları, diğer ülke örneklerinden farklı olarak, daha yüksek finansal kaldıraçlar ile yani daha yüksek borç oranları ile faaliyetlerini sürdürüyor.

Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında ilk sırayı, 2013'te Birinci 500 içinde Hekimoğlu Un Fabrikası 212,6 milyar TL'lik üretimden satışı ile ikinci sırada, ORMA Orman Mahsulleri yer aldı. **ikinci 500** Büyük Sanayi

Kuruluşu'nda, 2014'te toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, özkaynaklar yüzde 17,4, toplam borçlar ise yüzde 12,7 oranında arttı. **İSO İkinci 500** kuruluşları, 2014'teki bilanço büyümesini daha çok özkaynakları ile gerçekleştirdi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014'te yüzde 12,9 arttı. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 106,2 oranında arttı. **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014'te yüzde 12,9'luk bir artış ile 71,8 milyar TL'yi buldu.

ikinci 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirler, 2013'te yüzde 153,2 oranında azalmışken, 2014'te yüzde 219,3 artarak 736,5 milyon TL oldu. 2014'te **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu.

2014'te **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Ar-Ge harcamaları 223 milyon 435 bin 174 TL oldu. Şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge harcamalarına ayırdıkları pay yüzde 0,3 gibi oldukça düşük. Dünyanın gelişmiş sanayi ülkelerinde şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge harcamaları için ayırdıkları pay ise yüzde 6-8 arasında. **EKONOMİ SERVİSİ**

İSO 2014 İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NDA İLK 10 ŞİRKET

2014 sıra	Şirket ismi	Üretimden satışlar (TL)
1	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	212.578.183
2	ORMA Orman Mahsulleri Integre San. ve Tic. A.Ş.	211.926.909
3	BASTAS Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	211.817.249
4	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	211.812.855
5	Uğurdemir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	211.326.603
6	SCA Yıldız Kağıt ve Kişisel Bakım Üretim A.Ş.	210.908.196
7	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	210.850.654
8	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	208.518.475
9	Abdiogulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	207.932.745
10	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	207.693.276

Kaynak: İSO

2014 yılında **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013 yılında 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' sıralamasında yer alırken bu yıl **ikinci 500**'e giremedi. GRAFİK: ZAMAN, ABDULKERİM KESKİN